

Iskold redningsmission

HELTE: Da en canadisk trawler stødte på et isbjerg, gik der hul i skroget. Mens de fleste skibe sejlede i læ, sejlede Knud Rasmussen den modsatte vej – til undsætning. ■

Side 9

Kamp mod korrupsion

KABUL: Brigadegeneral Torben Dixen Møller og resten af 30 danske rådgivere arbejder sammen med afghanere om blandt andet at bruge mobiltelefoner til udbetaling af løn. ■

Side 12

Forsvarets CSI

GRUNDIGHED: Flyvesikkerhedsfolk (FLYSIK) undersøger årligt mellem 100 og 125 hændelser. Jobbet indebærer prøver af væsker og analyser af vragdele. ■

Side 20

Israelsk kampteknik

BANK: Det skal være så realistisk som muligt, når Forsvaret uddanner instruktører i nærkamp. Derfor bliver der undervejs i forløbet uddelt masser af knubs. ■

Side 24

FORSVARSAVISEN

03

FORSVARET

ÅRGANG 5 · APRIL · 2016

Tema

KORPSÅND? HVAD ER DET?

Det har Forsvarsavisen forsøgt at finde ud af, og der har vist sig at være nærmest lige så mange svar, som der er medarbejdere.

Læs side 4-6

KORT NYT OM FORSVARET

Nye KFUM-lejligheder indviet i Varde

BYGGERI: Danske veteraner fik fredag 8. april syv nye rekreationslejligheder. Bag projektet står KFUM's soldaterhjem i Varde og lokalkomiteen bag veteranboligerne. Lokalkomiteen har samlet over 16 millioner kroner ind til byggeriet. De største bidragsydere er A.P. Møller Fonden med 5,8 millioner kroner og Folketingets veteranpulje med 4 millioner kroner. KFUM's Soldatermission har nu i alt fem steder, hvor veteraner kan overnatte. De andre veteranboliger er i Holstebro, Fredericia, Høvelte og Hvorup. Et værelse koster 2.900 kroner. Soldaterne visiteres i samarbejde mellem veterancentre og soldaterhjem. Der kan søges støtte til ophold via soldaterlegatet.dk. ■

Forsvarsministeriets Ejendomsstyrelse skal spare

BESPARELSE: Med baggrund i budgetanalysen af Forsvarsministeriets Ejendomsstyrelse i 2015 er det besluttet, at Ejendomsstyrelsen skal effektivisere for 186 millioner kroner om året fra 2020 med en implementeringsperiode fra 2016-2022. Det er besluttet, at de frigjorte midler ved effektiviseringerne forbliver i Forsvarsministeriet. De syv anbefalinger omfatter blandt andet yderligere udlicitering, konsolidering af eksisterende kontrakter, reduktion af antallet af driftsområder til mellem fire og ni samt optimeret anvendelse af kapacitet inden for kontor- og depotområdet. Mere detaljeret information kan findes på intranettet under "Øvrige nyheder". ■

INDHOLD

Tobias Daugaard-Petersen blev bidt af sne og kulde. Læs side 30-31

Kort nyt

SIDE 2-3

Tema: Korpsånd

SIDE 4-6

Set ude fra

SIDE 7

Indland

SIDE 8-10

Udland

SIDE 11-13

Forskning og analyse

SIDE 14-15

Materiel

SIDE 16-17

Arbejdspladsen

SIDE 18-21

Udannelse og karriere

SIDE 22-23

Sport og sundhed

SIDE 24-25

Kultur og identitet

SIDE 26-27

Navne

SIDE 28-29

Med andre øjne

SIDE 30-31

Bagsiden

SIDE 32

NYHEDER FRA IND- OG UDLAND

Brændstofudslip på flyvestation

OPRYDNING: Om aftenen, mandag den 11. april, opdagede medarbejdere på Flyvestation Skrydstrup, at der var sket et stort udslip af brændstof på Flyvestationen. Det drejede sig om cirka 77 kubikmeter flybrændstof, der var løbet ud af et anlæg i det nordøstlige tankområde på flyvestationen. Medarbejdere på flyvestationen reagerede hurtigt og tilkaldte assistance. I løbet af aftenen og natten blev der suget brændstof op, og flere steder var det nødvendigt at fjerne jordlag. Den forurenede jord blev transporteret til en opsamlingsplads, hvor det afventer yderligere behandling. Årsagen til udslippet var ikke klarlagt ved avisens deadline. ■

De Blå Baretter skifter navn

OMDÅB: Veteranorganisationen De Blå Baretter bliver til Danmarks Veteraner. Det har et enigt repræsentantskab besluttet for at bringe foreningens navn mere i samklang med tiden. Også Kameratstøtteordningen skifter navn til Veteranstøtten. Om navneskiftet udtaler landsformand Niels Hartvig Andersen: - Helt op til 1995 var hovedparten af vores soldater udsendt i fredsbevarende missioner, men efter den tid har såvel politifolk, beredskabsfolk og sundhedsfagligt personale være udsendt sammen med vores soldater og i missioner med flere forskellige mandater blandt andet under NATO, EU, OSCE, FN eller som bilaterale missioner. Her tænker jeg særligt på Balkan, Irak, Afghanistan og flere steder i Afrika. Derfor har vi valgt at navneskifte til Danmarks Veteraner, der kan favne og inkludere dem alle. Derved står vi stærkere i vores virke for veteranerne, uanset arten. ■

Jomfrutur med skærm

”Ready? – Go!” - Sjældent har jeg været så lettet, som da jeg så den firkantede skærm folde sig ud over mit hoved i godt 1,2 kilometers højde. Efter den foregående dags teoretiske og praktiske indøvelse havde jeg nu for første gang gjort det – hoppet ud af et fly. Sådan beskriver journalisten fra de Værnepligtiges blad, Soldaten, oplevelsen af for første gang bogstaveligt talt at tage springet. Bladet har været en tur i Texen, Holland, der er det optimale sted til faldskærmsudspring. Hele artiklen kan læses i det kommende nummer af Soldaten, der udkommer 25. april.

GRØNLAND

Havmiljørisikoanalyse for Grønland er klar

Forsvarsministeriet, Grønlands Selvstyre og VFK har lavet en havmiljørisikoanalyse for farvandene i og omkring Grønland, som skal give et samlet billede af forureningsrisici fra skibsfart i Grønland. Analysen skal bruges til at sammensætte et fremtidigt havmiljøberedskab i Grønland. Omfattende data om skibstrafik, klima og vejrforhold, dyreliv, naturens følsomhed og andre faktorer indgår således i vurderingen af sandsynligheden for og konsekvenserne af eksempelvis grundstødning og olieforurening – samt effekten heraf på havmiljøet. Foto: Lars Bøgh Vinther

372 ANSØGNINGER FRA BACHELORER TIL OFFICERSUDDANNELSEN

Den 3. april var der endelig ansøgningsfrist, hvis man var fristet til at kombinere sin bachelor- eller professionsbacheloruddannelse med en officersuddannelse og et job som officer i Forsvaret.

AF FORSVARSMINISTERIETS PERSONALESTYRELSE

INTERESSE Forsvaret modtog 372 ansøgninger til de 138 ledige pladser på de udbudte syv uddannelsesretninger. - Det endelige antal optagne kender vi dog først, når afprøvningen er afsluttet 13. juni. Vi opfylder desværre ikke rekrutteringsbehovet helt, hvor vi særligt for de

tekniske retninger har behov for flere ansøgere. Men vi er alligevel rimeligt tilfredse, da det ser ud til, at rekrutteringsbehovet kan opfyldes på op til fem af de syv officersuddannelser. Vi er også meget tilfredse med den samlede rekrutteringsindsats, som er blevet leveret af både officersskolerne, Forsvarsakademiet og de tre værn, siger major Anders C.

Bech, der er chef for Marketingsektionen i Rekrutteringsafdelingen ved Forsvarsministeriets Personalestyrelse.

Erfaringerne fra og effekten af rekrutteringskampagnen evalueres i den kommende tid i samarbejde med værnene og officersskolerne, og med afsæt i evalueringen videreudvikles rekrutteringsindsatsen. ■

Træning: Kunsten at bygge en værnepligtig. Læs side 25

CHALLENGER AFSTED PÅ PIRATOVERVÅGNING

OVERVÅGNING: Den 5. marts lagde en Challenger fra Air Transport Wing Aalborg igen kursen mod Somalias kyst, hvor det skal indgå i NATOs indsats imod pirater under Operation Ocean Shield. Flyet har været afsted regelmæssigt siden etableringen af Operation Ocean Shield, hvor dets primære opgave har været at overvåge kysten og farvandet ud for Somalia for at indhente efterretninger om piraternes aktiviteter. ■

KOMMENTAR

Pas på det militære DNA

Jeg husker stadig de tanker, jeg stod tilbage med, da den lille gruppe af soldater forlod lejren i Helmand den morgen for nogle år siden for at gå på patrulje. De var rolige, professionelle og målrettede. Det var dagen efter, at de havde mistet en kammerat til en IED, og han var desværre ikke den eneste fra holdet, der havde betalt den højeste pris. De gik ufortrødent ud for at løse deres opgave. De var bekendt med risikoen. De vidste, hvad der var på spil. De stolede på hinanden. Det var det.

Jeg oplevede den morgen i Afghanistan en fantastisk stolthed, og synet af dem indprentede sig på min nethinde og i min bevidsthed. For mig at se var de indbegrebet af alt det, der gør Forsvaret og den militære profession til noget særligt. De var modige, målrettede og professionelle – og deres sammenhold og tro på noget dybere var det brændstof, der fik benene til at bevæge sig ud gennem porten også den morgen. Den militære profession, korpsånden, soldatens DNA. Man kan sætte forskellige ord på, men de knytter an til det samme. Og det var det, jeg så den morgen i Afghanistan.

Den stolthed jeg følte, tror jeg, mange ansatte i Forsvaret deler. Vi er en organisation, som kan noget særligt, og som er givet et unikt og meget vigtigt opgavesæt. Vi værner om sikkerheden, også når det er dødsensfarligt, slidsomt og besværligt. Det er en del af vores DNA, uanset om vi løser opgaver i Afghanistan, Danmark, Nordatlanten, Afrika eller andre steder.

Jeg møder ofte erhvervsledere, som er imponerede over Forsvarets korpsånd, og som gør opmærksom på, at den korpsånd, vi har, ikke kan købes for penge. Og det er jo rigtigt. Men det hører med til billedet, at mangel på ressourcer godt kan påvirke den og gøre den tyndslidt. Jeg er fuldstændig klar over, at Forsvaret har gennemlevet en periode, hvor ressourcerne er blevet færre, og hvor vilkårene på mange områder har ændret sig. Mange oplever en ubalance mellem mål og midler. Og mange har oplevet, at deres hverdag er blevet sværere. Den situation kan skabe et pres på korpsånden, og nogle har fortalt mig, at de synes, at den militære identitet ikke længere bliver set og respekteret. Det kan jeg godt sætte mig ind i. Samtidig mener jeg dog, at det netop nu er helt essentielt, at vi styrker og værner om det, der er kernen i vores virke som soldater og som forsvar. Der ER nemlig meget at være stolt af, og det ændrer budgetter og vilkår egentlig ikke på.

Hvad mener jeg så med, at vi skal værne om kernen i vores virke som soldater og forsvar? Jeg mener for eksempel, at vi skal stå ved vores militære identitet, og vi skal dyrke den. Vi skal gå i uniform. Vi skal have respekt for hinanden og for vores chefer. Vi skal pleje og respektere vores militærhistorie, traditioner, parader, medaljer og vores særlige opgave- og mindsetsæt. Det vil jeg i hvert fald gøre mit til, og det håber jeg alle ansatte i Forsvaret vil hjælpe med til. ■

Peter Bartram
general
forsvarschef

KOLOFON FORSVARSAVISEN

Foto: Sara Skytte

UDGIVES AF
Værnsfælles Forsvarskommando / VFK

TRYKKERI: Rosendahls - Schultz
TRYK ISSN 2245-957X
ONLINE ISSN 2245-9588

ANSVARSHAVENDE REDAKTØR
generalløjtnant Per Ludvigsen
viceforsvarschef

FORSIDEFOTO: Sara Skytte
Redaktion afsluttet 14. april 2016
Copyright Forsvaret 2016

REDAKTØR
Birgit Baunehøj - baunehoj@mil.dk

Kilder i Forsvarsavisen kan optræde med fuldt navn eller anonymiseres ved at bruge enten for- eller efternavn. Dette er afledt af anbefalinger fra FE om en mulig sikkerhedsrisiko for nogle personelgrupper, hvis de står frem på en måde, så de let kan identificeres.

KOMMUNIKATIONSSEKTIONEN
Værnsfælles Forsvarskommando
Danneskiold-Samsøes Allé 1
1434 København K
www.forsvaret.dk

OPLAG: 26.000

Jonas (tv.) er 20 år, fra Dragør og er halvvejs i sin tømreruddannelse. Han regner med at aftjene sin værnepligt bagefter. Thomas (th.) er 18 år og bor p.t. i Schweiz. Som udlandsdansker har han frivilligt valgt at ansøge om værnepligt. Foto: Maria Lillegaard Hansen

KAMMERATSKABET BETYDER ALT

Når man spørger Thomas og Jonas, hvorfor de frivilligt vælger at aftjene værnepligt, falder snakken hurtigt på kammeratskab. De mener, at det sammenhold, man får i Forsvaret, er afgørende i blandt andet pressede situationer.

AF MARIA LILLEGAARD HANSEN / FORSVARSMINISTERIETS PERSONALESTYRELSE

SAMMENHOLD Det er tirsdag efter påske, og bygning 22 på Høvelte Kaserne summer atter af liv. Cirka 30 unge mænd og kvinder er mødt op til Forsvarets Dag, og om nogle timer får de besked på, om de skal ind og aftjene deres værnepligt.

Thomas og Jonas er blandt dagens deltagere. De kender ikke hinanden, men har det tilfælles, at de har besluttet at melde sig frivilligt til værnepligten, ”hvis vi altså bliver erklæret egnede”.

- Jeg tror, at det er med til at gøre en voksen. Og så lærer man at træffe vigtige beslutninger hurtigt, siger Thomas om sin moti-

Man kender hinandens svagheder og styrker på en helt anden måde, og det må give et særligt sammenhold.

Jonas, 20 år

vation for at melde sig frivilligt. Jonas er enig og tilføjer kammeratskabet som en af årsagerne til, at han gerne vil aftjene sin værnepligt:

- Jeg tror ikke, du finder den slags sammenhold andre steder end i Forsvaret. Da jeg var på efterskole, var sammenholdet rigtig godt, men jeg tror, at værnepligten bliver endnu bedre.

Begge mænd har familiemedlemmer, der er eller har været ansat i Forsvaret. Deres historier og erfaringer har uden tvivl været med til at lokke. Ikke mindst historierne om korpsånden. Thomas mener, at Forsvaret kan noget helt særligt, når det gælder kammeratskab:

- Der er meget gruppearbejde, hvor vi er afhængige af hinanden, og det gør, at vi kommer tættere på hinanden.

- Ja, man lærer nok nogle andre sider af folk at kende end hos kammeraterne derhjemme, tilføjer Jonas.

- Man kender hinandens svagheder og styrker på en helt anden måde, og det må give et særligt sammenhold.

Thomas og Jonas er heller ikke i tvivl om, at kammeratskabet har stor betydning, når der skal løses opgave

- Det vil hjælpe dig med at udføre de opgaver, man skal, både som individ og som gruppe, siger Thomas.

- Ja, og når man bliver presset helt ud til ens yderste grænse, er det godt at vide, at kammeraterne har ens ryg, siger Jonas.

- Og så er det jo også fedt at have nogle stærke bånd i sociale sammenhænge, afslutter Thomas. ■

KORPSÅND SOM REKRUTTERINGS-VÆRKTØJ

Tre medarbejdere fra Forsvarets Rekruttering fortæller, hvordan de bruger begrebet korpsånd i deres arbejde henholdsvis på uddannelsesmesser, med kampagner og på Forsvarets Dag.

Messer:

I forbindelse med vores deltagelse i uddannelsesmesser, taler vi meget om korpsånd, sammenhold og kammeratskab med de mennesker, vi møder på vores stand. De vil rigtig gerne høre om, hvad der binder soldater sammen. Vi fortæller vores egne personlige historier og giver eksempler på, hvor vigtigt et stærkt sammenhold ofte er for opgaveløsningen. Min fornemmelse er, at det er en gulerod for mange i forhold til at vælge Forsvaret som arbejdsplads. Ikke mindst for unge, som måske ikke har fundet et ståsted i livet endnu.

Karsten Pittersen

Chefsergent

Kampagner:

Vores primære målgruppe har ofte ikke et særligt godt kendskab til Forsvaret. De får først for alvor øjnene op for betydningen af korpsånden og kammeratskabet i Forsvaret, når de har været herinde. Derfor fylder det ikke så meget, som man måske skulle tro i vores kampagner. Vi lader det komme til udtryk i vores materialer og produktioner igennem den stemning, vi afbilder f.eks. i filmene, hvor du lærer at løse opgaver sammen med andre, og i testimonials hvor ansatte eller folk under uddannelse selv fremhæver fællesskabet og kammeratskab.

Gitte Colding

Specialkonsulent

Forsvarets Dag:

Korpsånd er et relativt gammelt begreb, og ukendt for mange unge, tror jeg. Derfor er det ikke noget, vi som sådan kommer ind på til Forsvarets Dag. Begreberne sammenhold og kammeratskab er de unge mere bekendt med, og begge dele spiller en rolle i den værnepligtsfilm, som vi viser de unge. Jeg tror, at kammeratskabet spiller en stor rolle i de unges valg af at aftjene værnepligt, men det handler ligeså meget om at få en oplevelse eller at prøve sig selv af med nogle anderledes ting.

Kenneth Straarup

Kaptajn

- NÅR MAN LÆGGER SÅ MEGET AF SIT LIV I FORSVARET, MÅ DER GERNE KOMME NOGET DEN ANDEN VEJ

Jens Jørgen Hansen forlod for seks år siden Forsvaret til fordel for et job som trafikchef i Banedanmark. Efter 25 år fandt han sig låst fast i en majorstilling. Men der er meget, han savner.

AF MARTIN FINNEDAL / VFK

CIVIL

Folkene sidder klar ved store skærme og monitorerer og holder øje med, at systemerne kører, som de skal. Opgaven er at holde Danmark på skinner. Ansvarlig for togtrafikken på landsplan og regionalplan hedder Jens Jørgen Hansen, han regerer over et stort kontor bag tonede ruder ved Københavns Hovedbanegård, der lige så godt kunne have været i en militærbunker eller for den sags skyld på månen. Togene på de neonfarvede skærme kunne lige så godt være fly eller kampvogne. Den tidligere major kan da også sagtens se lighederne med sin tidligere arbejdsplads, Forsvaret, hvor han var ansat i 25 år.

- Jeg kan godt lide, at man kan se, at man gør en forskel. Det lyder som en floskel, men ja - at man bidrager. Jeg er ikke typen, der - uanset løn - går ud på en fabrik, der laver cementrør. Jeg skal føle, at det sgu gavner et eller andet, som er større.

Værdierne er i behold, og de bliver både gødet og vandet i Banedanmark. Til gengæld er det så som så med fællesskabet. Og det savner 52-årige Jens Jørgen Hansen.

- Det netværk man har, det kammeratskab man har, den ånd der er, den professionalisme, der er i Forsvaret, og som jeg synes er helt unik - det er noget, jeg savner. Ikke fordi der ikke er stolthed og professionalisme i forhold til at køre tog. Det er der. Men den er ikke så dybtgående og så indgroet og så tydelig, som den er i forsvar.

Forsvarsavisen har sat Jens Jørgen Hansen stævne på hans nye arbejdsplads for at tale om hans gamle. Og mere specifikt ordet korpsånd, som er et vigtigt begreb på alle arbejdspladser, men ikke desto mindre fyldte mere i Forsvaret. I hvert fald ifølge Jens Jørgen Hansen. Men i det lange løb var der alligevel meget, der gjorde, at han måtte søge uden for hegn.

Ni år som 331-major

I en lang periode havde der været udnævnelsesstop i Forsvaret, og det betød, at Jens Jørgen Hansen på trods af en midlertidig stilling som oberstløjtnant og stabschef i Kosovo og i øvrigt gode bedømmelser sad i ni år som 331-major, hvor han tog sig meget af det tunge sagsbehandlingsarbejde. Han følte sig parkeret et sted, hvor han hverken

var operativ eller chef. Det passede dårligt til en person som Jens Jørgen Hansen, der er tidligere topidrætsmand og stadig dyrker orienteringsløb på konkurrenceniveau.

- Hvis du lægger rigtigt meget af dit liv i Forsvaret uden at føle, at du får nok den anden vej, så kører du lidt sur i det. Nogle ender med at blive bitre og mavesure. Andre accepterer måske deres situation med tiden, og andre igen - som mig - prøver noget andet. Så jeg besluttede at blive min egen lykkes smed.

Han havde givet sig selv til 45-års alderen til at se, om der skete noget, og ved status quo endte han med at skifte til sit nuværende job. Et job der passer ham godt, fordi man i rollen som trafikchef - i virkeligheden som han har været vant til - sidder på øretævernes holdeplads og drifter. Men han savner den kultur, han oplevede i Forsvaret, hvor der helt naturligt opstod et fællesskab, fordi man var udsendt sammen og på øvelser sammen. Og hvor man også prioriterede at tage en kop kaffe i messen sammen og endda at bruge fritiden på at gå ud med sine kolleger.

- Jeg synes, man kommer tættere på hinanden i Forsvaret. Her er man meget 8-16. Aktiviteter ud over arbejdet er noget, man selv skal tage initiativ til. Det kommer ikke naturligt, og det er langt fra sikkert, man får de andre med. I Forsvaret ligger det i kulturen, at det bruger man tid på.

Jens Jørgen Hansen har da langt fra helles - som nogle af sine gamle kolleger i Forsvaret - smækket med døren. Han er i dag oberstløjtnant af reserven, og i forbindelse med dyrkelsen af sin sport sker det, at han overnatter på landets kaserner. Hvis Forsvaret var en klub, er Jens Jørgen Hansen stadig klubmand. Han blev bare træt af at føle, at han sad på bænken. For ham var attraktionen ikke et officerskald eller Gud, Konge og Fædreland. Det var følelsen af at blive udfordret og brugt rigtigt. Og at sætte sig nye mål og ambitioner. Hvis hverdagen bliver for rigid og regelstyret, mister man let motivationen, mener han.

- Den største trussel imod korpsånden er, hvis ikke man har tid til at mødes i messen eller til at træne sammen. Hvis man bliver ved med at skrælle de ting væk, der gør Forsvaret unikt, så bliver det nærmest bare en pølsefabrik. Så hedder det 8-16 og så hjem. Hej hej. ■

JENS JØRGEN HANSEN

52 år

Nuværende:
Trafikchef i Banedanmark.

Tidligere:
Ansat i Forsvaret
1984 - 2009

Herunder blandt andet chef for en stabseskadron, JDR, sagsbehandler ved HOK's udviklingssektion, syndikatleder, projektleder og lærer ved Forsvarsakademiet, Forskningsansvarlig ved Dansk Udenrigspolitisk Institut, souschef i Forsvarsministeriets 5. kontor, stabschef ved det danske kontingent i Kosovo (DANCON) samt souschef, ledelsessekretariatet i Forsvarskommando.

Desuden uddannet merkonom og projektleder.

Oberstløjtnant af reserven.

KOMMENTAR

Når nine bliver til 9

Det tager tid at blive soldat. Gennem træning, på firmandsstuerne på kasernen og i krig bliver soldaterne langsomt, men sikkert en del af et fællesskab, og det særlige ved at være soldat træder tydeligt frem. De knytter stærke bånd til hinanden. Når soldaterne træder ud af det fællesskab og ind i det civile, kan der være en stærk forventning fra andre om, at de bare lægger uniformen og sætter sig på skolebænken eller trækker i arbejdstøjet uden at se sig tilbage på deres militære fortid. Sådan er det også for mange. De glider uden besvær ind på arbejdsmarkedet. Tallene viser, at veteraner har en høj beskæftigelsesstatus: 90 procent af dem er i arbejde mod 79 procent i kontrolgruppen. Men nogle har sværere ved overgangen end andre.

Det er svært specifikt at definere, hvad de særlige karakteristika er ved veteraner. Vi ved det ikke nøjagtigt, men til gengæld ved vi noget om, hvordan de oplever mødet med det civile arbejdsliv. I Forsvaret er der en plan for hvordan, man gør tingene. Forsvaret er overskueligt og lineært i forhold til det civile. Derfor er der nogle veteraner, der oplever det civile arbejdsliv som uoverskueligt og komplekst.

Forsvaret har en særlig kultur med en særlig ånd, som man ikke finder på så mange andre arbejdspladser. De fleste er da også stolte over, at de har været i Forsvaret, hvor de har varetaget en række vigtige funktioner. Det er selvfølgelig med til at præge deres identitet - også når de træder ind i det civile arbejdsliv. Selv mange år efter, at folk har forladt Forsvaret, kan der stadig dukke rester op af det fonetiske alfabet eller et nine i stedet for 9.

Derfor holder Veterancentret også gratis informationsmøder ude i kommunerne om veteraners særlige forhold. For det er vores erfaring, at hvis de kommunale medarbejdere har en basisviden om, hvad det vil sige at være veteran, så er omgangen mellem kommune og veteran langt lettere. Og mere specielle er veteranerne altså ikke, end at nogle af elementerne med god effekt kan overføres til andre grupper i kommunen.

Her i efteråret 2016 holder vi en veterankonference sammen med Region Midt, Soldaterlegatet og Dansk Idrætsforbund. Her er det meningen, at vi skal finde de byggesten, der skaber den gode vej fra militær til civil. Et program punkt er, hvordan soldaten kan etablere en civil identitet gennem nye fællesskaber. Alle soldater, der forlader Forsvaret, fortjener nemlig at finde et solidt fodfæste ude i det civile. ■

Rikke Jannerup

Leder af mentor- og beskæftigelsesrådgivningssektionen

Veterancentret

MAN SKAL NOK VÆRE LIDT MASOCHIST FOR AT VÆRE HÆRMAND

NICKY THYBOE

38 år

1994-2003 deltidsprofessionel cykelrytter i Spanien

2003-2004 Konstabelelev, Bornholm

2006 ISAF Hold 1

2007 Hærens Sergentskole

2009-2012 Hærens Officersskole

2012-2014 Delingsfører Bornholm stående styrke

Januar 2014-August 2014 Kabul sikringsbidrag Hold 0 fører

August 2014-August 2015 NK ved Marineeskadronen Bornholm

Februar 2016- Uddannelses og støtteofficer, HRU-kompagni, Garderhusarerne, Antvorskov Kaserne. 2. Panserinfanteribataljon

- Det fede ved Hæren er at være på jorden og få tingene til at virke, for det skal de bare.

Nicky Thyboe fik et godt tilbud om et job som butikschef. Men efter et halvt år måtte han erkende, at han savnede soldater-identiteten for meget.

AF MARTIN FINNEDAL / VFK

GENSYN

Hvis man vil kigge på korpsånd og militærskabende enheder skal man kigge meget i retning af Bornholm. Det mener Nicky Thyboe, der har fået en stor del af sin militære opdragelse på klippeøen. Først som konstabel, så som sergent og senere som delingsfører.

Han tilskriver den helt særlige kultur, som man har opbygget på Bornholm, en stor del af "æren" for, at han efter en springtur nu er tilbage i Hæren.

- Det fede ved Hæren er at være på jorden og få tingene til at virke, for det skal de bare. Også selv om man bliver kold og våd nogle gange. Og nogle gange er det også fedt at være kold og våd. Man skal nok være lidt masochist for at være hærmand. Det må godt være lidt ærgerligt og lidt nederen, for at det er rigtigt godt. Der er så også det særlige ved Bornholm, at man ikke bare tager hjem kl 16. De fleste bor langt væk, så man gør meget sammen, også når dagen er endt.

Nicky Thyboe har med opklaringseskadronen på Bornholm været "first mover" i forhold til at være blandt de første, der blev

udsendt i Helmand – første gang på ISAF 1 i Helmand som konstabel og anden gang på MST hold 0 til Kabul som fører for transport, sikring af stabsofficerer, civile rådgiverer m.fl.

"First mover"

Den identitet (som "first mover", red.), det skaber, er, at man er lige lidt kvikkere og lidt mere omstillingsparat. Og at man er vant til at være med til noget nyt og spændende. Det knytter bånd og skaber et særligt fællesskab og en helt speciel korpsånd, fortæller Nicky Thyboe.

- Man er en del af en enhed med en identitet, man skal leve op til, og der er en masse historier i den enhed, som man selv har været med til at skabe. Alt, hvad du laver hver eneste dag, bidrager til den historie. Nu er jeg så blevet garderhusar, og der er det at gøre tjeneste i hæren noget andet end at drage sydpå og slås i en sandkasse. Der er også alt det ceremonielle. Jeg har bare tidligere været vant til en subkultur, hvor det at ride på heste og stå vagt ligger meget langt væk. Det er to forskellige ting; den ene er identiteten og korpsånden ved en enhed med en masse historie i

INTOPS, det andet er korpsåndskabende bare hjemme og med det ceremonielle.

Efter 13 år i Forsvaret – primært på Bornholm afbrudt af diverse skoleophold - blev det ikke desto mindre nok for Nicky Thyboe. Der var for meget pendlen frem og tilbage mellem København, hvor han bor med sin kone, der er tidligere sprogofficer. Ikke mindst var det en udfordring, at først den ene og så den anden var udsendt. Han trængte til en pause. Der var en faktor yderligere, der gnavede i ham.

- Jeg tror ikke, man skal negligere den sneboldeffekt, der ligger i, at mange søger væk, og at der generelt er meget dårlig snak i krogene. Jeg tror ikke, det er sundt for nogen at arbejde i en virksomhed, hvor der er så meget negativ omtale. Man kan dårligt åbne en avis, uden at der bliver skrevet dårligt om Forsvaret. Der sker rigtigt mange positive ting, men der er også rigtigt meget fokus på det negative: At der bliver sparet, ændret uddannelsesmuligheder og ansættelsesforhold og den slags. Det påvirker.

Gennem sit netværk fik Nicky Thyboe tilbuddet om at blive bu-

butikschef i Bo Concept, der sælger møbler. Hvilket var perfekt for ham. En ledelsesstilling i en international virksomhed, hvilket kunne kombineres med den HD i ledelse og organisation, han er ved at tage. Oven i købet er det en kæde, som arbejder meget på, at man som medarbejder er en del af et større fællesskab. Det er en bevidst strategi. Og det gik da sådan set også fint.

Måtte følge hjertet

- Jeg var egentlig meget glad for at gå på arbejde. Det at lede var ikke meget anderledes i det civile end i Forsvaret, og i ledelsen var de glade for mig. Det var helt fint. Og også hyggeligt. Det var bare ikke soldat. Der er for meget kriger i mig til at stå i en butik. Der er også noget med omgangstonen. I Hæren kan man sige tingene mere direkte. Det er ikke fordi, jeg har brug for at råbe af folk – hverken som soldat eller i en butik – men jeg kunne mærke, at jeg lagde bånd på mig selv, fordi jeg nu skulle være civil. Jeg var nødt til at følge mit hjerte, og det peger rigtigt meget i retning af Hæren og Forsvaret, siger Nicky Thyboe og konkluderer: - Alt hvad der hedder privat virk-

somhed har at gøre med at påvirke tal på bundlinjen. Forsvaret påvirker mennesker. Det, synes jeg, er den helt store og afgørende forskel. Allerede efter et halvt år, havde han besluttet sig for, at det ikke skulle være ham og Bo Concept resten af livet. Med seks måneder tjenestefri uden løn (TUL) tilbage begyndte han at søge stillinger i Forsvaret og endte i II/GHR i Slagelse som uddannelses- og støtteofficer, der uddanner HRU. Umiddelbart noget andet end det Bornholm, hvor han havde tilbragt det meste af sin soldatertid. Og dog. For efter 13 år i Hæren er der meget få ansigter i Slagelse, han ikke kender.

- Jeg er havnet i et kompagni, hvor jeg kender næsten alle officererne, så det er relativt nemt at falde ind i miljøet igen. Jeg skal lige lande, smide det civile tøj og starte lidt forfra på, hvordan man gør tingene igen. Men lige så snart jeg var tilbage i folden igen, spredte rygten sig og rigtigt mange kolleger skrev "velkommen tilbage". Det synes jeg er et udtryk for fællesskab. At man er en del af en familie. ■

SAGT & SKREVET OM FORSVARET

Bevogtning eller ej

- Kampen mod terrorismen er de facto krig - den halve klode rundt - så det kan give en vis mening, at soldater bevogter terrormål. I en begrænset periode, fordi det varer godt et par år at uddanne ekstra betjente.

Nordjyske Stifttidendes lederskribent argumenterer for, hvorfor Forsvarets bevogtning af terrormål giver bedre mening end bevogtning af flygtningelejre.

Nordjyske Stiftstidende

12.04.2016

Tal (og skriv) ordentligt

- ...forsvarschefens direkte tale ændrer ikke ved, at han har ret: Vi skal ikke finde os i dårlig tone, chikane og perfide personangreb. Heller ikke på Facebook. Det handler ikke om indgreb i ytringsfrihed, det handler om multolerance over for manglende digital dannelse.

Per Palmkvist, it-direktør, JP/Politikens Hus i en kommentar om digital dannelse på forsiden af Jyllands-Postens erhvervssektion.

JYLLANDS-POSTEN

12.04.2016

Luftkrig

- Men hvorfor er verdens største flyproducenter så interesserede i lille Danmarks 30-40 fly? Svaret er, at hvis Danmark vælger Super Hornet, vil det være et forrygende nederlag for JSF-projektet (Joint Strike Fighter, red.).

Hans Engell i en kommentar om de meget opsigtsvækkende helsidesannoncer, der kraftigt advokerer for køb af Boeings F-18 Hornet.

Ekstra Bladet

10.4.2016

Var det en ubåd?

- Det er fuldstændig urimeligt og imod alle regler, hvis der er fremmede ubåde i dansk territorialfarvand. Man spørger sig selv, hvad formålet er. Det øger aggressiviteten, når internationale regler ikke bliver overholdt, hvad enten det er fly eller ubåde.

Socialdemokraternes forsvarsordfører Henrik Dam Kristensen med flere ønsker sig efter Forsvarets rapporter om to hændelser med mulige neddykkede ubåde i dansk farvand en militærfaglig vurdering af, om der er behov for en kapacitet, der kan imødegå ubåde.

Jyllands-Posten

04.04.2016

KLUMME

Af **Christian Brøndum**
journalist

Korpsånd på den gode måde

Korpsånd findes i gode og dårlige udgaver. Korpsånd på den gode måde styrker de mennesker, der deler ånden, uanset om det er et fodboldhold, politifolk eller en deling soldater. En god korpsånd betyder, at alle tager ansvar for sig selv og for de andre, når der er behov.

Et af de gode og tilmed aldeles morsomme udtryk for korpsånd mødte jeg sammen med en mindre gruppe journalister og fotografer, da vi steg ud af Chinooken ved Armadillo i 2009. Uden for helo-pladsen stod en gruppe soldater, uden tøj på overkroppen, men under kommando af en befalingsmand. På hans kommando vendte soldaterne ryggen til os, trak deres shorts ned og fremviste en antal bare numser påført store bogstaver, der tilsammen lød: "Velkommen 3. del."

Jeg hylede af grin. Heldigvis nåede jeg at tage et foto, som stadig er et kært minde. Det viste sig, at den særlige velkomst var rettet til en af fotograferne, hvis tvillingebror gjorde tjeneste i 3. deling. Efterfølgende forlød det, at de involverede havde fået et antal kreative ekstraopgaver som straf for deres utraditionelle velkomst, men i hvert fald opfattede jeg demonstrationen som en kærlig hilsen til brormand og som et udtryk for, at 3. deling gerne ville dele brødrenes gensynsglæde - kombineret med lidt kåde drengestreger, hvilket der bestemt var god brug for i de år, hvor tabene af soldater bare steg og steg. Alt i alt god korpsånd i en tid, hvor det krævede mere end almindeligt mod at gå ud på patrulje.

Ved et andet besøg oplevede jeg vreden i en underafdeling på en patruljebase i Helmand i 2011, hvis kompagnichef var kaldt hjem til afhøring hos Forsvarets Auditorkorps. Anledningen var, at kompagnichefen havde beordret et missilangreb på nogle formodede talebankrigere, der efter kompagnichefens opfattelse var ved at nedgrave en IED. Efterfølgende skrev 53 yngre officerer et indlæg i deres fagblad, Officeren, hvor de kritiserede Forsvarets ledelse for ikke at beskytte de - yngre - officerer, der på kort tid og ufuldstændigt grundlag skal træffe beslutninger om eksempelvis at affyre et missil. Den daværende chef for HOK, Agner Rokos, tog fat om sagen, der i bund og grund handlede om korpsånd eller snarere mangel på korpsånd. Forsvarets ledelse var klemmt mellem på den ene side ønsket om at bakke førerne i Helmand op og på den anden side militær straffelov, der stiller førerne til ansvar for deres beslutninger. Lektien af den historie - hvor kompagnichefen blev tiltalt men ikke dømt - er blandt andet, at korpsånd er uhyre stærk og motiverende, men også en stærk kraft, hvis folkene i korpset føler, at ånden svigtes.

Journalister kan også opleve stærk korpsånd. På eksempelvis en valgaften, hvor en redaktion mobiliserer alle professionelle kræfter for at skabe den bedste dækning på ingen tid, da fylder korpsånden det hele. Men ingen andre erhverv har den indbyggede risiko for at kunne miste livet, som er en del af soldaters vilkår, når de er indsat som dengang ved Armadillo. Det skaber et sammenhold og kammeratskab, som

givetvis er grunden til, at det kan være svært at slippe identiteten som soldat, selv når man er gået civil.

Korpsånd på den gode måde betyder også, at man behandler hinanden ordentligt. Det var sikkert grunden til, at Forsvarschefen for nylig under sin besøgsrunde ved tjenestestederne understregede, at han ikke vil acceptere, at Forsvarets ansatte sviner hinanden til på blandt andet sociale medier og vil fyre folk, der opfører sig illoyalt. Soldater udtrykker sig ofte direkte og uden omsvøb, hvilket egentlig er en god måde at kommunikere på. Men klar tale indebærer også risiko for ballade, og således gik det jo i denne sag, hvor Forsvarschefen blev kritiseret for at "strø om sig" med fyringstrusler.

Forsvaret har gennem årene haft flere sager, hvor ansattes brug af ytringsfriheden har udløst forflyttelse eller det, der er værre. Men den aktuelle sag handlede i mine øjne ikke om ytringsfrihed, men om at passe ordentligt på korpsånden i Forsvaret.

Personligt har jeg i øvrigt aldrig været ansat på en redaktion, hvor man tillod de ansatte at svinde hinanden eller cheferne til. ■

Christian Brøndum har skrevet om forsvar i Berlingske fra 1998 til 1. marts i år og er nu partner i "DefenceWatch", der snart åbner som webmagasin om dansk og nordisk forsvar.

Foto: Privat

PTSD og ændringer i hjerneaktivitet

UNDERSØGELSE: Veterancentret indleder nu en undersøgelse, hvor de indhenter viden om udsendte soldater 6-7 år efter udsendelse på ISAF hold 7. - Det er første gang, at vi undersøger soldaterne så mange år efter deres udsendelse. Samtidig undersøger vi også, om hjerneaktiviteten er forandret hos veteraner med PTSD, siger ph.d. Søren Bo Andersen fra Veterancentret. Håbet er, at undersøgelsen vil bidrage til bedre at kunne hjælpe dem, der fortsat oplever problemer mange år efter udsendelsen. Alle på ISAF hold 7 indgår i undersøgelsen. Af dem vil 80 få målt deres hjerneaktivitet. - Vi håber på, at enhederne vil støtte op om undersøgelsen, der lige er begyndt og løber til udgangen af juni, siger Søren Bo Andersen. ■

DE FØRSTE NYE ID-KORT ER KLAR FRA TRYKKERIET

Militært ansatte i staben i VFK har i marts fået nye militære id-kort, og i løbet af 2016 følger resten af VFK. Det nye kort er mere modstandsdygtigt over for forfalskning og lever i højere grad op til internationale standarder.

Id-kortene produceres på nogle nye printere, der kan trykke ca. 200 kort om dagen. Her er det fra venstre mod højre sagsbehandler Lisbeth Cortsen, produktionsleder Gitte Olesen og projektleder Peter Sejling med noget af dagens produktion. Foto af: Maria Lillegaard Hansen

FAKTA

Efter planen får hele VFK det nye id-kort i løbet af 2016. Plan for udskiftning til resten af koncernen er ved at blive udarbejdet.

Kortet findes i fire typer:

Militær; militær med sekundær uddannelse som sygehjælper; civil; sanitær og gejstlig. Mængden af oplysninger varierer i forhold til korttype. Oplysningerne på kortet trækkes fra DeMars, og kortet bliver ligeledes registreret i DeMars.

Hvis der er fejl på dit nye id-kort, skal du kontakte FPS via HR-portalen. Du skal passe godt på dit kort, men hvis du mister det, skal du melde det til din nærmeste leder, så det kan blive efterlyst, og herefter skal du rekvirere et nyt via HR-portalen.

Foreløbig plan for udskiftning af id-kort i VFK

1. kvartal 2016:
Militært ansatte i VFK-stab

2. kvartal 2016:
Civilt ansatte ved VFK-stab, ca. 1/3 del af Hæren, 1/2 af Flyvevåbnet, SOKOM/SOF, FAK, resterende af OP ST og UK ST får udleveret id-kort.

3. kvartal 2016:
Resten af Hæren og resten af Flyvevåbnet får udleveret id-kort.

4. kvartal 2016:
Søværnet, FSU og FH får udleveret id-kort.

Civile og gejstlige ved underliggende myndigheder, vil få udleveret id-kortet samtidig med de militære medarbejdere.

AF FORSVARSMINISTERIETS PERSONALESTYRELSE

IDENTITET Seniorsergent Gitte Olesen fra Forsvarsministeriets Personalestyrelse (FPS) er i gang med en opgave af de helt store: Forsvarets nye id-kort. Hun er lead på produktionen og har sammen med sine medarbejdere set frem til dagen, hvor de nye id-kort blev en realitet. Processen er nu godt i gang.

Den 3. marts 2016 kunne de første medarbejdere i VFK sige et endeligt farvel til deres gamle laminatkort og velkommen til et nyt og mere moderne militært id-kort.

Kortet er på størrelse med et kreditkort og indeholder ud over billede og medarbejderoplysninger et hologram og en chip. Indtil videre indeholder chippen blot kortets løbenummer.

Udskiftningen af id-kortet sker

primært af hensyn til sikkerhed. Det nye kort har et mindre format, og chippen og hologrammet gør kortet mere modstandsdygtigt over for kopiering og forfalskning. Herudover er det nye id-kort mere tidssvarende, således at det lever op til internationale standarder. - Indtil videre kører alt efter planen, og i næste fase vil vi trykke kort til blandt andet Trænregimentet, fortæller Gitte Olesen, der er

glad for, at processen er gået i gang. - Det er efterhånden et stykke tid siden, at arbejdet blev sat i gang, så det er meget tilfredsstillende endelig at se det færdige resultat.

Gammelt kort stadig gyldigt

Når en medarbejder modtager det nye id-kort, vil det gamle kort blive inddraget.

Da det i første omgang kun er

VFK, der får det nye kort, vil det gamle stadig være gyldigt. Det vil sige, at der i en periode vil være to forskellige typer gyldige id-kort.

Du kan læse mere om det nye militære id-kort på HR-portalen under "Ansættelsesforhold". Her finder du bl.a. en Q&A og billeder af kortet. Der er desuden lavet en supplerende bestemmelse om det nye id-kort (FPSBST 404-1), som kan findes i Dokumentcentret på fiin. ■

Den canadiske trawler Saputi lå med en faretruende hældning og havde brug for assistance. Privatfoto.

◀ Chefen på Knud Rasmussen, orlogskaptajn Lars Povl Jensen, viser gummibåden og den bøjle, der punkterede pontonen, frem. Bøjlen er nu blevet savet mindre, så det ikke sker igen. Foto: Ida Suhr Birkemose.

Kaptajnen fra den canadiske trawler Wayne Mansfield (t.v.) besøgte Knud Rasmussen lidt efter redningsaktionen for at udtrykke sin taknemmelighed. Her taler han med skibets chef, orlogskaptajn Lars Povl Jensen. Foto: Ida Suhr Birkemose

ORLOGSKAPTAJN: JEG HAR ALDRIG OPLEVET NOGET LIGNENDE

Da en canadisk trawler i slutningen af februar stødte på et isbjerg, gik der hul i skroget, og skibet tog vand ind i lastrummet. Mens de fleste skibe sejlede i læ for en snestorm den aften, sejlede Knud Rasmussen den modsatte vej for at komme canadierne til undsætning.

AF IDA SUHR BIRKEMOSE / VFK

SØREDNING

- Jeg har været med til mange redninger i mine 30 år i Forsvaret, men jeg har aldrig prøvet noget lignende, siger orlogskaptajn Lars Povl Jensen, der er chef på Søværnets inspektionsfaretøj Knud Rasmussen.

Det er søndag aften den 21. februar 2016, da besætningen på Knud Rasmussen får besked om, at den canadiske trawler Saputi, der ligger i Davisstrædet, er begyndt at tage vand ind. De bevæger sig kort tid efter ud i det stormende vejr for at hjælpe. Da de når frem dagen efter, har to canadiske Hercules-fly smidt ekstra læsepumper i vandet, og orlogskaptajnen vurderer, at situationen er stabil. Men den skulle vise sig at blive mere kritisk end først antaget.

Canadierne har problemer med at få pumperne til at virke, da lastrummet er fyldt med rejer og fisk, som sætter sig fast i dem. Derfor sender Lars Povl Jensen tre af sine mænd om bord. Der bliver arbejdet længe og effektivt, men til sidst råder Lars Povl Jensen den canadiske kaptajn til ikke at pumpe mere. Nu handler det om at sejle langsomt mod Nuuk. Hvis Saputi fortsætter i det høje tempo, indhenter den nemlig snestormen nær Grønlands hovedstad og vil tage endnu mere vand ind. Lars Povl Jensen går til køjs, da redningen går som den skal,

men pludselig ændrer det hele sig drastisk. - Da jeg vågner om natten, er der kort efter meldinger om strømsvigt på Saputi. Deres pumper dur ikke, og jeg ændrer meldingen fra kritisk stabil til kritisk ustabil, siger Lars Povl Jensen.

Under den langsomme rejse tilbage mod Nuuk ligger Saputi skævt i vandet med en vinkel på 45 grader. Det er svært at være om bord på det hældende skib, og besætningen tæller ikke kun erfarne søfolk, men også fiskeriarbejdere, der normalt står og skærer fisk. Flere af dem frygter for deres liv, så for at skabe ro på trawleren vil Lars Povl Jensen bringe en del af canadierne over på Knud Rasmussen i en gummibåd.

Sømand med hjertebanken

Både på Knud Rasmussen og på Saputi står det nu klart, at der er risiko for, at skibet ruller rundt. Derfor sættes gummibåden på trods af de hushøje bølger i vandet. Besætningen på Saputi er så ivrige for at komme væk, at en mand hænger på stigen på siden af skibet og lader bølgerne skylle ind over sig. Da gummibåden endelig når frem, når fire mand om bord, før havet rejser sig i en kæmpe bølge, der løfter gummibåden helt op til lønningen på skibet. Da vandet sænker sig, rutter gummibåden langs skibets kant, og det resulterer i, at gummibåden punkterer. Dog kommer den sikkert

tilbage til Knud Rasmussen trods skaden. - I sådan en situation får selv en erfaren sømand hjertebanken. Der er 30 mand om bord på Saputi, tre af dem er vores, og nu har vi ingen mulighed for at få dem tilbage på Knud Rasmussen, forklarer Lars Povl Jensen.

På grund af den ustabile situation, rekvirerer de en helikopter via Arktisk Kommando. Helikopteren bliver sendt fra Kangerlussuaq. Men på grund af vejr og vind bliver piloten nødt til at vende om, og pulsen stiger yderligere hos besætningen på Knud Rasmussen.

Turde ikke forlade dækket

Fra inspektionsskibet kan man se, at dækket på Saputi er fuldstændig fyldt op af mandskab i redningsdragter. Det er koldt udenfor, men angsten for at synke med skibet trækker mændene ud i den blæsende kulde. Det er en uholdbar situation. For det er en realitet, at skibet kan gå til grunde, og 29 mand med en allerede lav kropstemperatur i iskoldt vand vil hurtigt ende i et mareridt.

Det er ikke muligt for den canadiske kaptajn at få overbevist sine mænd om at gå indendørs. Først da danskerne om bord gør det, tør dele af den canadiske besætning at følge med.

Skibene kommer i læ for stormen om tirsdagen. På trods af læ og udsigt til at være i Nuuk havn inden for et par timer, er der fle-

re besætningsmedlemmer på Saputi, der er så angste, at de gerne vil over på Knud Rasmussen. Den lappede gummibåd sættes derfor i vandet igen, og endnu fire canadiere fragtes om bord på det mere vandrette skib.

Nye venner

Skibene når heldigvis i havn, og et par uger efter redningen kommer den canadiske kaptajn, Wayne Mansfield, om bord på Knud Rasmussen.

- Jeg er meget imponeret af de tre danskere, vi fik om bord. De gik fra et velfungerende skib til vores synkende skude og arbejdede time efter time på at redde os og skibet. Der var 33 mænd om bord, men kun tre af dem var de rigtige helte, siger han.

Det var ikke kun Saputi, der fik sig en ordentlig rusketur i de nordatlantiske bølger. Også Knud Rasmussen er fysisk mærket efter den 44 timer lange redningsaktion. Blandt andet er borde, der var boltet fast i dørken, blevet skruet fast igen efter de fløj rundt i rummene. Men alt i alt har både Knud Rasmussen og besætning det godt. Da de mødes med canadierne, er det endda med smil og grin.

-Når man oplever sådan en situation sammen, er det pludselig som om, man har kendt hinanden meget længe, siger Wayne Mansfield. ■

Mal halen på en F-16

KONKURRENCE: Den 19. juni er der Danish Air Show på Flyvestation Skrydstrup. I den forbindelse er der netop begyndt en lille konkurrence, hvor alle kan indsende forslag til, hvordan halen på én dansk F-16 skal se ud. Det foregår ganske simpelt ved at hente en skabelon på danishairshow.dk, finde farveblyanterne eller tegneprogrammet frem og ellers bare følge instruktionerne. Når deadline for indsendelse af bidrag er nået den 15. maj, udvælger de kreative medarbejdere på Fighter Wing Skrydstrup 10 tegninger, som lægges ud til afstemning på facebook siden for Danish Air Show. Det forslag, som får flest "likes", bliver malet på en F-16 og det færdige resultat kan ses første gang til Danish Air Show den 19. juni. ■

Ill: Michel Girgis

NYT TAG MED ET SNUPTAG

I forgrunden renses den tilbageblivende del af de gamle tag, så det nye tag kan monteres. I baggrunden skærer nedbrydningsfolkene den næste sektion ud, så den kan fires ned.

De mobile servicestandere giver håndværkerne hurtig adgang til førstehjælpskasse, praktiske hjælpemidler og byggepladsens plan for sikkerhed og sundhed. Øverst ses det nye tag indefra.

En stor mobilkran rager op i morgendisens over Jonstruplejrens gymnastiksal. Stykke for stykke hejses taget ned og erstattes på rekordtid af et nyt.

TEKST OG FOTO: MARTIN SÆRMARK / FES

RENOVERING

- Taget på gymnastiksalen i Jonstruplejren trængte efterhånden til en omfattende renovering. Hvis det oprindelige tag skulle bevares, ville det kræve en større renovering, der ville blive en bekostelig affære både i tid og penge. Fra gulvet i gymnastiksalen er det tydeligt at se, at taget i den grad trænger til fornyelse. Overbygningskonstruktør Farshid Sarfaraz, der er byggeleder for driftsområde Jonstrup, forklarer problemet.

- Hvis vi skulle renovere, skulle vi først have fjernet det nederste lag af lyd-dæmpende materiale. Dernæst skulle betonen bankes væk, så vi kunne komme ind til armeringsjernet og kontrollere, om det kunne rustbeskyttes eller helt skulle skiftes. Det ville være en meget besværlig og langsom opgave.

Bedre indeklima og energiforbrug

Med et nyt gulv i gymnastiksalen, der kunne tage skade under en langvarig byggeproces og udsigten til, at Jonstruplejren skulle undvære gymnastiksalen i en meget lang periode, blev der set på alternative løsninger, der også kunne gavne på bundlinjen. Den løsning blev fundet i tagelementer fra ScanDek.

- Det er en færdiglavet konstruktion, der består af uorganiske materialer, så der ikke er bekymring for, at eventuel fugt vil udvikle sig i elementet. Når elementerne er på plads på taget, skal der lægges en strimmel isolering, og tagpappet svejses sammen. Så er selve taget faktisk færdigt, fortæller Farshid Sarfaraz.

Det nye tag har desuden den fordel, at det indeholder cirka 400 mm isolering, hvor det gamle stort set kun bestod af beton og tagpap. Dermed sænkes bygningens energiforbrug markant, og det bliver nemmere at holde ensartet indeklima og temperatur året rundt. De nye elementer er desuden lyd-dæmpende, så oplevelsen i hallen bliver markant bedre.

Samlebåndsarbejde

Oppe fra stilladset omkring gymnastiksalen er der god udsigt til processen. Inden de nye elementer kan lægges på plads, fjernes det gamle tag. Med en stor rundsav skærer folkene fra Søndergaard Nedrivning taget ud i omkring fem ton tunge firkanter på omkring 4x4 meter. Hele arbejdet foregår som på samlebånd, hvor nedbryderne skærer stykker af taget og får dem sikkert ned på jorden, mens montørholdet renser det tilbageværende tag og spær for betonrester. Når

spærrene er rensede, lægges de nye elementer på. Hvert element spænder over fire spær, så der skal ikke mange nye elementer til for at lukke taget igen. Hvis vejret havde været til det, kunne hele taget i Jonstrup være skiftet på få dage, men vejrlig og et lidt mere besværligt, eksisterende tag har forsinket den indledende del af arbejdet.

- Projektet er beregnet til alt i alt at vare 13 uger, og det overholder vi, selv om nedbrydningen af taget er forsinket, og vi reelt først er kommet i gang i uge 5, fortæller Farshid Sarfaraz.

Sikkerhed

Det er tømrerfirmaet C. Thaysen Byg, der udfører opgaven med at montere det nye tag. Firmaet har gennem flere år arbejdet med at udføre den type opgaver, men det er første gang, Forsvaret er kunden. Her er direktør Christen Thaysen glad for at arbejde med Forsvaret

- Vi oplever til tider, at bygherrerne er interesseret i, hvor man kan spare, og det gælder også på eksempelvis stilladser og sikring. Her har det ikke været et spørgsmål om, hvor billigt stilladset har kunnet laves, men om at sikkerheden skal være i orden. Det fjerner det pres, vi ellers oplever, og når bygherren har den indstilling, så er

det også nemmere for alle parter på byggepladsen at overholde reglerne.

Gennem et af de nyopståede huller i taget kan man se en af Forsvarsministeriets Ejendomsstyrelses nye servicevogne. Her finder håndværkerne blandt andet førstehjælpskasse, værktøj til lettere oprydning og byggepladsens plan for sikkerhed og sundhed (PSS) med oplysninger om byggeriet og procedurer i tilfælde af uheld.

Færdige til aften

Mens snakken er gået på stilladset, har nedbryderne fjernet endnu en sektion af taget, og over middag kommer de sidste nye tagsektioner på byggepladsen.

- Vi er færdige til aften. Det skal vi være, for der kører kranen, Men så længe der ikke kommer regn, så er det heller ikke et problem, afslutter Christen Thaysen.

- Når det nye tag er på plads, skal overgangene mellem tagelementerne og murværket lukkes, og der skal laves inddækning omkring de dele af det gamle tag, der bærer det nye. Når elektrikerne har sat lamper op, fjernes den kraftige overdækning, der har beskyttet gulvet. Efter en grundig gang træbehandling er hallen igen klar til brug. ■

Frømandenes undervisning var delt mellem det landbaserede og det maritime. På land trænede de afrikanske styrker blandt andet teknikker til evakuering af sårede og at komme uset frem til mål, så overraskelsesmomentet bevares.

FRØMÆND I CAMEROUN

TEKST OG FOTO: ANDERS FRIDBERG / VFK

10 soldater fra Frømandskorpset trænede i to uger i marts soldater fra flere afrikanske specialstyrker under den amerikanske ledede øvelse, Obangame Express, i Cameroun i Vestafrika. Træningen skal styrke soldaterne fra Cameroun og Nigeria i kampen mod sørøvere i Guineabugten og terrororganisationen Boko Haram, der med udspring i Nigeria hærger i flere lande i Vestafrika.

Frømandene trænede de lokale styrker i landgang over stranden, boarding af skibe, kamp i bygninger og førstehjælp. Samt i at arbejde sammen på tværs af enheder, fordi styrkerne fra de to lande arbejder sammen i kampen mod Boko Haram.

Træningen af de lokale styrker er en del af den danske freds- og stabiliseringsindsats i Afrika. Det er første gang Frømandskorpset har deltaget i kapacitetsopbygning i Afrika. Jægerkorpset har de seneste to år trænet afrikanske specialstyrker. Denne træning kaldes Operation Flintlock.

Scan QR koden og se mere

Soldaterne fra de enheder fra Cameroun, der var med i øvelsen, havde generelt meget lidt erfaring med boarding af skibe, så det var en af de store blokke i træningen. Soldaterne havde tendens til at glemme at sikre sig selv og hinanden.

DET ER AFGHANERNES OPGAVE AT JAGE DE KOR

Afghanistan har i mange år været et af de mest korrupte lande i verden, og korruption vil fortsat være en udfordring i de kommende år. Det vurderer Torben Dixen Møller, der er dansk brigadegeneral og chef for Resolute Support Missions indsats mod korruption i landet.

Foto: PIO RSM Hold 4

AF MORTEN JUST BRANDSTRUP / VFK

KORRUPTION

For at Afghanistan skal kunne blive et land, hvor udenlandske investorer og lokale afghanere vil investere og bidrage til samfundet, skal de have tillid til systemet, og det har de endnu ikke, mener brigadegeneral Torben Dixen Møller. Han er chef for Transparency, Accountability and Oversight (TAO), som blandt andet skal forsøge at forhindre korruption i landet.

- I øjeblikket kan de se på et system, hvor dem, der sidder øverst i tårnet, belønner hinanden på den ene eller anden måde, og hvor afghaneren på jorden har meget begrænsede handlemuligheder, fortæller han.

Derfor arbejder Torben Dixen Møller og resten af TAO's cirka 30 rådgivere sammen

Afghanerne er ikke modne til at stå på egne ben på det her område før om lang tid. Det kan tage år og generationer, for det er en mentalitet, der skal ændres.

med afghanerne om at opbygge systemer, processer og mekanismer, som gør det vanskeligt at bedrive korruption. Han forklarer, at de skal hjælpe til med at opbygge processer som i vesten, hvor handlinger i det offentlige bliver tjekket og valideret af andre, for at undgå at korruption kan finde sted. For eksempel ved pengetransaktioner og ansættelser.

Mulighederne for korruption blev øget Efter vestens indtræden i Afghanistan blev der investeret meget i landet, og den store tilstrømning af penge og materiel øgede mulighederne for korruption.

- Det har vist sig, at fordi man tidligere bare forærede brændstof og ammunition uden at holde det op mod et forbrug, så har man selv været med til at danne grundlag for, at der fortsat kunne finde korruption sted. Et

eksempel er ammunition til haglgeværer. Der har koalitionen nået at levere et lager stort nok til 700 års forbrug, fortæller Torben Dixen Møller.

Derfor er man nu begyndt at forlange månedlige forbrugsregnskaber og dokumentation for det operative behov.

Rådgivning fører til afghanske løsninger. Der er mange områder, hvor systemer skal ændres for at skabe tillid og gennemsigtighed. Blandt andet inden for lønninger af soldaterne. Der har befolkningens brug af mobiltelefoner måske vist sig at være en del af løsningen, da udbredelsen når langt ud i Afghanistan.

- Når soldaternes løn skal udbetales, har vi oplevet, at der sidder nogen og skummer en procentdel af lønnen, inden den når ud til soldaterne. Et af tiltagene, vi arbejder med, er at indføre et elektronisk udbetalingsystem,

KORRUPTTE

Brigadegeneral Torben Dixen Møller er leder af NATO's indsats mod korruption i Afghanistan. Selv om han oplever fremgang, erkender han, at der vil gå mange år endnu, før afghanerne er modne til at stå på egne ben.
Foto: Morten Just Brandstrup

FAKTA

Danmark har siden 2002 haft soldater i Afghanistan. Efter ISAF's overgang til Resolute Support Mission 1. januar 2015 er danskerne nu samlet på fire forskellige lokationer i Kabul.

HKIA Nord er en lejr i tilknytning til Kabuls lufthavn. Her er Det Danske Element, som består af en stab samt et nationalt støtteelement, placeret. Herfra står de for de praktiske foranstaltninger lige fra forsyning og soldaternes trådløse internet rundt i lejrene til koordinering af besøgsvirksomhed og håndtering af særlige hændelser. Derudover er der i lejren også rådgivere fra Flyvevåbnet og Hjemmeværnet, to danske sygeplejersker på felthospitalet og 11 danske internationale militærpolitibetjente, som også råder over en hund. De står for at patruljere og håndhæve loven i lufthavnslejren.

I centrum af Kabul ligger New Kabul Compound. Her holder de mentorer, som rådgiver på institutionelt niveau samt deres sikringsteam kaldet Mobile Force Protection Team, til. I nærheden ligger Resolute Support Missions hovedkvarter, og her er rådgiverne, som arbejder på ministerielt niveau placeret heriblandt brigadegeneral Torben Dixen Møller og hans sikringshold.

I den vestlige udkant af Kabul ligger Camp Cargha. Her bor de mentorer og sprogofficerer, der arbejder på det afghanske officersakademi, ANAOA.

Efter overgangen til Resolute Support Mission er det nu de afghanske sikkerhedsstyrker selv, der står for sikkerheden i landet. Målet er at træne, assistere og rådgive afghanerne til i fremtiden at kunne klare den opgave uden hjælp udefra. Det samlede NATO-bidrag er på cirka 13.000, hvoraf Danmark i øjeblikket bidrager med omkring 85 medarbejdere.

så der ikke er nogen, der får den store pengekasse og skal fordele ud til soldaterne. Derimod skal lønningerne foregå med en elektronisk udbetaling via mobiltelefoner, forklarer Torben Dixen Møller.

På den måde vil man stoppe muligheden for korruption på flere måder. Først og fremmest vil det reducere mulighederne for, at der er nogen, der kan tage en del af lønnen, når den udbetales. Men derudover vil muligheden for at spore beløbene også forhindre 'ghost soldiers', som er medarbejdere registreret på lønningslisterne, men som ikke eksisterer.

Skal ikke jage korrupte

Ligesom det er gældende for resten af Resolute Support Mission, så er det ikke TAO-holdets opgave at fange og retsforfølge nogen i landet.

- Vi er her for at vejlede afghanerne i at opbygge de systemer, processer og kontrolmekanismer, som gør det vanskeligt at begå korruption. Det er afghanernes opgave at jage de korrupte. Og det skal de gøre. For samfundet kan ikke leve med, at der er folk, der sidder med fingrene dybt nede i kagedåsen, uden der bliver gjort noget ved det, forklarer Torben Dixen Møller.

Selv om der er visse fremskridt at spore, så erkender Torben Dixen Møller, at det ikke er et problem, man løser henover natten.

- Der findes ikke en hurtig løsning på problemerne. Det er en indsats, som har stået på i mange år, og der vil fortsat være brug for rådgivning på det her område, også når denne mission lukker ned. Afghanerne er ikke modne til at stå på egne ben på det her område før om lang tid. Det kan tage år og generationer, for det er en mentalitet,

Det er afghanernes opgave at jage de korrupte. Og det skal de gøre. For samfundet kan ikke leve med, at der er folk, der sidder med fingrene dybt nede i kagedåsen.

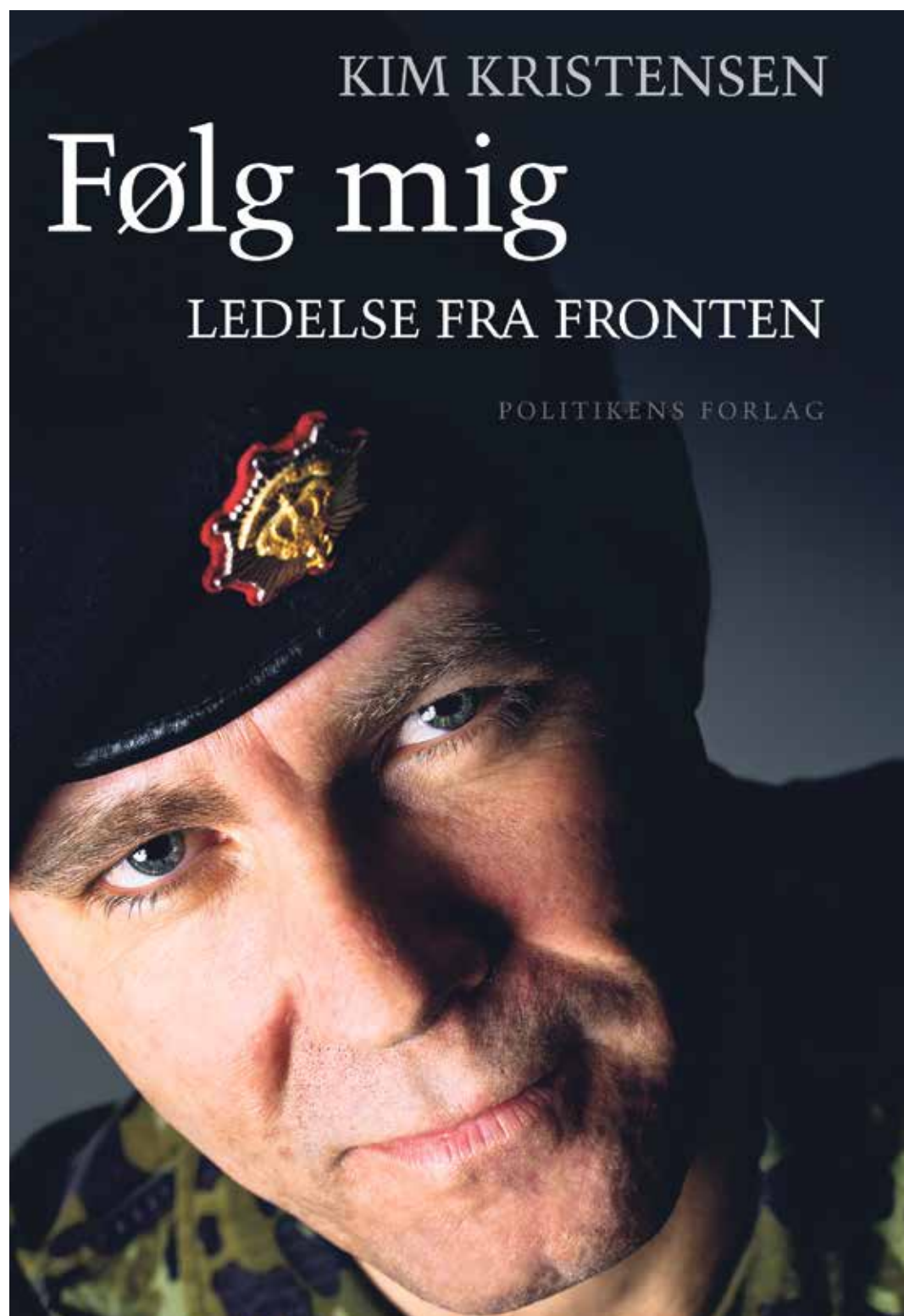
der skal ændres, konstaterer Torben Dixen Møller.

Men for at Afghanistan kan fortsætte med at modtage penge fra deres donorlande, er netop den mentalitetsændring en nødvendighed. De lande betaler nemlig langt størstedelen af Afghanistans forsvarsbudget, indtil landet kan stå på egne ben.

- Donorlandene skal have en vis form for sikkerhed for, at de penge, de giver, går til det rette formål. Hvis der fortsat skal doneres så meget, så har de altså krav på at vide, at pengene ikke forsvinder i korruption. Der må afghanerne bevise, at de tager det alvorligt, og gør alt, hvad de kan for at sikre, at pengene går de rigtige steder hen. Dels ved de systemer de bygger op, og dels ved at tage hånd om de brodne kar der er, fastslår Torben Dixen Møller. ■

Evnen til at holde fast i en strategi - på trods

Manden bag årets ledelsesbog er soldat. God ledelse er ifølge Oberst Kim Kristensen, at strategiarbejdet skal være så detaljeret og gennemanalyseret, at enhver tænkelig og utænkelig situation har været overvejet.

AF MARIANNE SMEDEGAARD HANSEN / FAK

LEDELSE

Har du nogensinde måttet spørge din chef, om han ville holde fast i sin strategi, også selv om det ville kræve flere kister?

Oberst Kim Kristensen blev spurgt om netop dette i Afghanistan i 2007 - og hans svar var: "Ja, vi holder fast."

Ikke nogen nem beslutning, når man står som chef for ISAF Hold 4, hvor vejsidebomber i bogstaveligste forstand sprænger om ørerne på ens soldater.

- Så er det, du skal huske, at du skal kunne leve med dig selv resten af dit liv. Du skal leve med de beslutninger, du tager, siger Kim Kristensen, som har lært at lytte både til mave og intellekt, når det gælder de store beslutninger.

Men beslutningen om at gå videre - også selvom det koster liv - er noget Kim Kristensen og mange andre, der har valgt at være en del af Forsvaret, har taget aktivt stilling til. Og som officer og dermed den, der tager den ultimative beslutning, er det afgørende, at man også kan svare på, hvorfor man gør, som man gør.

Oberst Kim Kristensen, ceremonimester for H.M. Dronningen, talte i marts på Forsvarsakademiets Ledelsesdag om sine erfaringer som leder. Og en af de vigtigste udfordringer for lederen er ifølge

Kim Kristensen vigtigheden af en klar og gennearbejdet strategi.

Stå inde for din strategi

- Den overordnede strategi skal være krystalklar, inden du drager i krig. Og det er chefens opgave at gøre den klart for soldaterne, siger Kim Kristensen. I hans bog "Følg mig - ledelse fra fronten" skriver han bl.a.:

- At stå inde for en strategi betyder i den militære verden også at stå inde for liv. Den viden følger dig døgnet rundt i dine overvejelser og bestræbelser på at lave den bedst muligt. (...) Hvis du bliver nummer to, er du død. (...) Den erkendelse bærer du også med hele vejen igennem strategiarbejdet.

Strategiarbejdet skal være så detaljeret og gennemanalyseret, at enhver tænkelig og utænkelig situation har været overvejet. Kun med det i baghovedet, mener Kim Kristensen, kan man som militær enhed løse sin opgave, og som militær leder "leve med dig selv resten af dit liv", som han skriver i sin bog.

Ærlig snak

I Helmand var den formulerede hensigt med operationerne "at skabe forudsætning for, at den afghanske civilbefolkning kunne vende tilbage til deres hjem (...) og at man kunne sætte gang i en lokal genopbygning

og udvikling", skriver Kim Kristensen i bogen og fortsætter:

- Det var også kernen i den Commander's Intent, som jeg formulerede på halvanden side før vores udsendelse. Den beskrev kort og præcist, hvad formålet med vores indsættelse var. Den understregede missionens hårdhed, for der var ikke udsigt til, at vi kunne tale Taleban væk fra området. Det krævede en militær offensiv, hvilket indebærer, at vi måtte tage initiativet i alle forhold, at vi aldrig tillod os selv at blive reaktive. Og den fastslog, at alle vores operationer skulle foregå på et samvittighedsfuldt og etisk forsvarligt grundlag. Først og fremmest ville vi strække os til det yderste for at undgå civile tab.

Ærlighed over for sine medarbejdere, deres pårørende og alle andre involverede er en af Kim Kristensens vigtigste budskaber, også selv om de konsekvenser, der er identificeret i strategiarbejdet, kan medføre tab.

Og det var på grund af denne ærlighed og viden om, at han havde haft den bedst gennearbejdede strategi og havde gjort alt, hvad han kunne for at leve op til hensigterne, at lederen og chefen Kim Kristensen kunne træffe beslutningen om at sige ja til sin stab, da han fik spørgsmålet: Skal vi bestille flere kister til missionen i Helmand? ■

FØLG MIG - ledelse fra fronten

Af Kim Kristensen
Politikens Forlag

Bogen gennemgår via ti ledelsesråd Kim Kristensens egne erfaringer som leder i fronten. Kim Kristensen blev i 2009 valgt til årets leder, og bogen, som han skrev på baggrund af sine erfaringer fra bl.a. Helmand, er netop blev kåret som årets ledelsesbog af Lederne.

DE UDFORDRENDE 10

- ifølge Kim Kristensen

- Skab den unikke strategi
- Træn, som du kæmper
- Elsk kaos
- Sæt drømmeholdet
- To niveauer op og to niveauer ned
- Fokuser på sammenhængskraften og korpsånden
- Elsk dine medarbejdere
- Gå forrest
- Tag beslutninger - tag ansvar
- Vær dig selv

BAGGRUND

Et arbejdsudkast til totalstyrkekonceptet er nu godkendt

UNDERARBEJDSGRUPPER

Underarbejdsgruppe 1

Koncept & Strategisk central funktion

Underarbejdsgruppe 2

Ansættelsesformer, løn og aftale

Underarbejdsgruppe 3

Registrering af civile kompetencer

Underarbejdsgruppe 4

Rekruttering

Underarbejdsgruppe 5

Tilpasning af uddannelser

Underarbejdsgruppe 6

Employer Support

Underarbejdsgruppe 7

Koordination mellem Hjemmeværnet og Forsvaret

Arbejdet med implementering af HR-delstrategi 9 er nu så langt, at det for alvor giver mening at sætte fokus på delstrategiens indhold og muligheder.

AF VÆRNSFELLES FORSVARSKOMMANDO

RESSOURCER

Forsvarets samlede reservestyrke skal anvendes mere målrettet og mere integreret. Erfaringerne har nemlig vist, at Forsvaret ikke kan undvære denne ressource, der består af Forsvarets personel af reserven og Hjemmeværnets frivillige. Reservestyrken leverer allerede i dag betydelige bidrag til opgaveløsning både nationalt og internationalt. Derudover fungerer reservestyrken som en værdifuld kapacitet, der er med til at styrke tilknytningen mellem Forsvaret, Hjemmeværnet og det øvrige samfund. At reservestyrken skal anvendes bedre, blev allerede slået fast med HR-delstrategi 9-rapporten, der blev udarbejdet som en konsekvens af indeværende forlig (2013-2017). Hvordan rapportens anbefalinger så skal udmøntes er ved at blive afklaret, og den grundlæggende del af udmøntningen er udarbejdelsen af blandt andet et totalstyrkekoncept, der netop er blevet godkendt i et udkast, der danner grundlag for det videre arbejde med udmøntningen.

Samle kompetencer

Formålet med totalstyrkekonceptet er at give Forsvaret de bedste muligheder for rationelt og fleksibelt at skaffe den samlede gruppe medarbejdere med netop de kom-

petencer, der er nødvendige for at løse Forsvarets opgaver.

Konceptet er blandt andet baseret på internationale samarbejdspartneres tilsvarende koncepter, blandt andet Storbritannien og USA, og gør op med de senere års tendens til, at reservestyrken blev placeret i såkaldte "badekar" for kun sjældent at blive taget i brug. Integrationen kan afhængigt af opgaver og vilkår omfatte såvel enkeltpersoner som enheder – også på tværs af værn og kommandoer. Det betyder, at det vil være muligt at sammensætte enheder med en blanding af fastansatte og personel fra reservestyrken integreret i mange forskellige kombinationer. Hensigten er i så vid udstrækning som muligt at udnytte de kompetencer, som findes hos personellet i reservestyrken, hvad enten det drejer om egentlige og skarpe militære kompetencer eller civilt erhvervede kompetencer, som har eller kan få en militær applikation og derved bidrage til den samlede opgaveløsning.

Fleksible ansættelsesformer

For at opnå så fleksibel en totalstyrke som muligt er det selvfølgelig vigtigt, at den enkelte myndighed løbende har mulighed for at kunne opbygge og justere enheder bestående af en kombination af fastansatte, reserver og frivillige. Derfor arbejdes der

på, at ansættelsesformerne for personel i reservestyrken giver mulighed for, at dete personel kan leve op til enhedernes behov med hensyn til varsel, kompetencer og omfang (varighed, red.). Det undersøges, om de udvidede krav til personel i reserven kan håndteres ved mindre justeringer eller etablering af nye ansættelsesformer. For at øge fleksibiliteten for den enkelte medarbejder ses der også på at fremme mulighederne for nemt og enkelt at kunne skifte mellem fastansættelse, supplerende ansættelse og tilknytning til Hjemmeværnet som frivillig.

I forhold til rekruttering undersøges det, om der er behov for særlige rekrutteringsmæssige tiltag, ligesom der er et særligt behov for at synliggøre og kommunikere bredt, hvilke gevinster der er for såvel personel af reserven, frivillige i Hjemmeværnet samt for deres civile arbejdsgivere. Gevinster kan i denne forbindelse være alt fra militære oplevelser, personlig udvikling, lederuddannelser, praktisk ledelseserfaring, faglige uddannelser, korpsånd, fællesskab med mere.

Støttefunktion etableres

Den konkrete udmøntning af totalstyrkekonceptet i struktur og bemanning påhviler den enkelte myndighed inden for eget ansvarsområde. Der vil dog blive oprettet

en central funktion, der blandt andet skal overvåge og evaluere anvendelsen af totalstyrkekonceptet og vurdere, om de nødvendige redskaber er til rådighed. Det er desuden tanken, at der etableres en støttefunktion, der ved hjælp af erfaringer fra Interforce, internationale samarbejdspartnere og løbende erfaringer formidler information til arbejdsgiveren om hvilken merværdi, personel fra Reservestyrken kan give arbejdsgiveren. Støttefunktionen skal også støtte arbejdsgiveren ved at fungere som kontaktpunkt i forbindelse med spørgsmål om ansættelsesforhold mv.

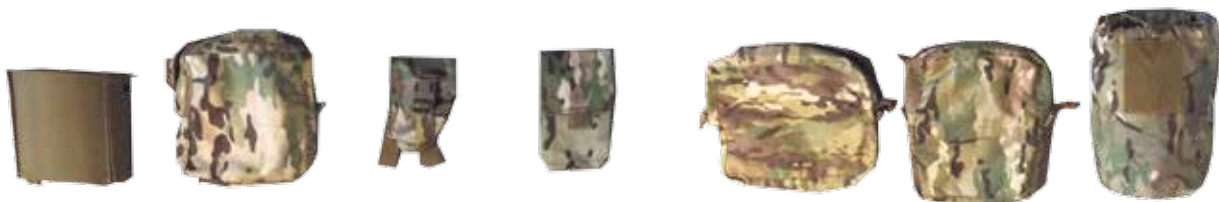
Første tiltag

Arbejdet med at implementere DS9-rapportens anbefalinger er således godt i gang, og implementeringen skal være gennemført senest med udgangen af 2017. Syv underarbejdsgrupper (se illustration) arbejder således med identificering og implementering af de konkrete tiltag, der skal understøtte totalstyrkekonceptet. De enkelte tiltag vil blive implementeret i takt med, at de godkendes af implementeringsstyrkegruppen, og der vil efterfølgende blive fuldt op med evaluering og om nødvendigt justering af tiltagene. De første tiltag ventes godkendt inden sommerferien i år. ■

NYT OG MERE GREJ TIL SOLDATERNE

Forsvaret har købt 76.000 stykker grej, som skal forbedre materielsituationen for enkeltmand i de tre værn. Der er købt mere af det, der mangler, og der er købt nye genstande, som soldaterne har efterspurgt.

Universaltasker

Der er købt flere universaltasker i størrelserne micro, lille, middel og stor, og frem over kan soldater også føje dump pouch og håndgranattaske til udrustningen. (Foto: Hærstaben)

AF VÆRNSFÆLLES FORSVARSKOMMANDO

INDKØB Cirka 76.000 materielgenstande er på vej til depoter og soldater i Hæren, Flyvevåbnet og Søværnet i 2016 og 2017. Der er tale om mere af det grej, der i dag eksempelvis kun kan udleveres til udsendt personel, og der er tale om nyt grej, som soldater har efterspurgt ved værnscheferne og senest Forsvarschefen under deres besøg på landets tjenestesteder. I alt 17 typer af genstande eller sæt fra fem forskellige leverandører.

Indkøbene sker som nævnt på baggrund

af ønsker fra soldaterne samt en erkendelse af, at materielsituationen for enkeltmand opleves som anstrengt. Det nuværende er godt, men der er for lidt af det, hvorfor soldater i den hjemlige struktur ikke har mærket så meget til nyanskaffelserne og undrer sig over, at man måske ikke kan få byttet en defekt udrustningsgenstand til en ny. Det er vigtigt at have gode og tidssvarende køretøjer og våben, men det personlige grej skal også være i orden og til rådighed.

Soldaternes ytringer om materielsituationen har gjort indtryk hele vejen op igen-

nem Forsvaret og ved Forsvarsministeriets Materiel- og Indkøbsstyrelse. I starten af marts 2016 blev det derfor besluttet at tildele enkeltmandsområdet i alle tre værn ekstra ressourcer.

Udlevering og ibrugtagning

En anskaffelse af cirka 76.000 stykker grej med hver deres produktions- og leveringstider, der skal fordeles på tre forskellige værn er en kompleks opgave. Det er dog Forsvarsministeriets Materiel- og Indkøbsstyrelses vurdering, at størstedelen af de 76.000

stykker grej kan leveres i løbet af 2016, med undtagelse af kampbæltet, der tidligst kan leveres i 2017.

Hærstaben har oprettet hjemmesiden "Grej på vej" på intranettet (FIIN), hvor den enkelte soldat eller enhed kan holde sig opdateret på, hvornår de enkelte stumper kan forventes at være klar til udlevering.

Normering, udlevering og ombytning af de forskellige genstande sker efter de tre værns egne bestemmelser og procedurer. Eventuelle spørgsmål skal derfor stilles til egen nærmeste chef eller udleverende depot. ■

Magasintaske, Quick Draw.

Magasintaske, dobbelt.

Viper P2 "High Cut" hjelm
Udvalgte funktioner samt bestemte operative og arbejdsmiljørelaterede forhold gør det nødvendigt at anskaffe "high cut"-hjelme.

Scan QR koden og se mere

Lille universaltaske med NVG-beskyttelsesindsats

Beskyttelsesindsats til eksempelvis den lille universaltaske. Med den kan soldaten spare endnu en tilbehørstaske, da indsatsen beskytter natbrillerne mod stød, når man ikke bruger dem. (Foto: Hærstaben)

Kampbælte med COBRA-sikkerhedsspænde

Glæden ved bæltet med Cobra-spændet, som følger med TYR-beskyttelsesudrustningen, er så stor, at soldaterne ofte er ærgerlige over, at skulle aflevere bæltet sammen med beskyttelsesudrustningen. Det er derfor besluttet at fastansætte, uniformerede soldater i Forsvaret nu kan få et Kampbælte udleveret som supplement til nuværende Bælte M/84. (Foto: Hærstaben)

PROJEKT BESKYTTELSESUDRUSTNING

Tilbehørstasker til soldater der har TYR-beskyttelsesudrustning udleveret:

- Dump Pouch (Ca. 7.200 stk.)
- Håndgranattaske (Ca. 4.800 stk.)
- Beskyttelsesindsats til Natbrille (NVG) til TYR (Ca. 7.300 stk.)

REVISION VIPER P2 "HIGH CUT" HJELM (CA. 630 STK.)

Udvalgte funktioner samt bestemte operative og arbejdsmiljørelaterede forhold gør det nødvendigt at anskaffe "high cut"-hjelme.

Anvendelse af High Cut-hjelm er et aktivt fravalg af beskyttelse af dele af soldatens hoved, da en High Cut-hjelm dækker et mindre område end den nuværende Hjelm M/12 og M/96. Godkendelse af de enkelte funktioner er sket på chefniveauet ved hvert af de tre værn, og yderligere behov for High Cut-hjelm skal ligeledes godkendes.

For Hærens vedkommende godkendes High Cut-hjelm alene for finskytter og observatører, mortar-besætninger og skyts-besætninger. I Søværnet godkendes High Cut-hjelme til anvendelse for boarding-hold, og ved Flyvevåbnet er anvendelse godkendt ved Eskadrille 660 og ZULU Team/Air Tactical Wing.

HJELMHUE (MODEL IKKE BESLUTTET) (CA. 10.000 STK.)

Soldater normeret med Hjelm M/12 kan få udleveret en hjelmhue, så man kan holde tankerne varme i kolde tider.

KAMPBÆLTE MED SIKKERHEDSSPÆNDE (CA. 12.000 STK.)

EKSISTERENDE GREJ, DER KØBES MERE AF:

HJELM M/12 (CIRKA 3.000 SÆT)

For Hæren kan efterspørgsel på særligt størrelse Large/Inliner imødekommes.

For Søværnet og enheder nordpå medfører det, at efterspørgsel på Hjelm M/12 kan inddækkes.

For Flyvevåbnet medfører det, at efterspørgsel på Hjelm M/12 til det operative personel kan inddækkes.

Endvidere vil soldaterne opleve bedre muligheder for at få ombyttet defekte hjelme.

TILBEHØR TIL TYR-BESKYTTELSESUDRUSTNINGEN

UNIVERSAL-TASKER, som er fordelt på fire størrelser:

Ca. 2.400 af hver størrelse (Micro, lille, middel og stor)

IFAK-taske:

Ca. 3.900 stk.

Magasintaske, Quick Draw:

Ca. 2.500 stk.

Magasintaske, dobbelt:

Ca. 4.800 stk.

ENHÅNDBETJENT GEVÆRREM/STROP (Ca. 2.400 stk.)

Oprindeligt blev disse geværremme kun anskaffet til operativt personel.

OTIS RENSEGREJ TIL VÅBEN (Ca. 4.000 Sæt)

I øjeblikket er det generelt kun udsendte soldater, der får sættet udleveret. Anskaffelsen medfører en hurtigere implementering, da soldater i grundstrukturen nu også kan få rensesættet udleveret.

NYE SAFARILAND PISTOLHYLSTRE TIL PISTOL M/49 OG H&K USP (Ca. 3.900 Sæt)

I øjeblikket er det generelt kun udsendte soldater, som har fået disse hylstre udleveret. Anskaffelsen medfører, at pistolbevæbnede soldater generelt kan få de nye hylstre.

INSTRUKTØREN SKAL VÆRE EN UBEHAGELIG STODDER

Hvert år er hundredevis af Forsvarets ansatte på gidseloverlevelseskurset **Conduct After Capture (CAC)**. Instruktørerne skal ikke blot undervise et fyldt klasselokale, de skal også gå ind i en rolle, hvor de behandler soldater på den værst tænkelige måde - og kunne gå ud af den igen.

Flere deltagere på CAC-kurserne oplever dem som så realistiske, at de reagerer på oplevelser fra tidligere udsendelser. Foto Jakob Hylke Thomsen

AF MORTEN JUST BRANDSTRUP / VFK

GIDSELTAGNING Instruktørerne på kurserne kan have to roller. De kan være den klassiske underviser, der giver eleverne teori og teknikker i klasselokalet, og de kan være gidseltageren, der tester, om eleverne formår at omsætte teori til praksis og dermed forbedre deres overlevelseschancer. Især den sidste rolle stiller krav til instruktøren. Det fortæller Kristian, som er kursusleder ved CAC-elementet under Hærens Efterretningscenter. - Det er jo en personlighed, som ligger meget langt fra vores egen personlighed. Sådan en rigtig ubehagelig stodder. Og man skal kunne træde ind i den rolle, hvor man volder andre folk ondt og siger de mest forfærdelige ting og nedgør andre mennesker, forklarer Kristian.

Nazir skal ikke med hjem

Inden et C-kursus gennemføres, mødes alle instruktørerne i tre dage. På de tre dage kommer instruktørerne tæt på både rollen og hinanden. Forberedelsen er vigtig, for når først kurset er gået i gang, skal eleverne helst ikke ud af illusionen af gidseltagningen. Samtidig skal sikkerheden for både elever og instruktører hele tiden være i orden.

- Til et kursus, hvor vi skal være i så tæt sam-

menspil, er det vigtigt at kende hinanden. Vi skal kunne aflæse hinandens reaktioner og gribe ind, hvis der er noget, der ikke er, som det burde være, siger Niels, der er CAC-instruktør og reserveofficer.

Lige så vigtigt det er at gå ind i rollen og blive i den overfor eleverne under kurset, ligeså vigtigt er det at komme ud af den igen bagefter.

- Der er meget fokus på at komme ordentlig ind i rollen, så det ikke bare er noget, man kaster sig hovedkulds ud i og kommer til at gøre nogle ting, som ikke er velovervejede. Men det er også vigtigt at komme ordentlig ud af rollen igen, forklarer Niels og bliver suppleret:

- Rollen som ubehagelig stodder skal ikke med hjem til familien. Der vil han bare kunne lave en masse skade, siger Kristian.

Derfor er der altid en debriefing med en psykolog til stede efter hvert C-kursus, hvor instruktørerne har været i gidseltagerrollen i længere tid.

Ikke skuespil, men rollespil

Når instruktørerne skal være gidseltagerer, tager de mere end deres gidseltagertøj på. De påtager sig en komplet rolle, hvor de kender baggrundshistorie og gidseltagerens interne relationer. Hvert scenarie på kurserne har et udgangspunkt og en

ønsket retning, som instruktørerne har aftalt, inden de går ind til eleverne. Men derudover er der ikke meget, der er givet på forhånd.

- Hvis du laver det ud fra et manuskript, så giver du i høj grad afkald på troværdigheden i den måde, det foregår på. For så får man nemlig ikke fanget op på de ting, eleverne kommer med. Det er også derfor, vi kalder det rollespil og ikke skuespil. Skuespil er forberedt, hvorimod man i rollespil går ind i en rolle og improviserer ud fra den rolle, forklarer Niels.

I rollen som gidseltager skal instruktørerne udfordre eleverne så meget som overhovedet muligt. Når eleverne prøver at tale med dem, reagerer gidseltagerne på en måde, der udfordrer eleven. Det kan være, at eleven bliver sat i et dilemma, som de skal prøve at tale sig ud af, eller gidseltageren stresser eleven ved at råbe ham ind i ansigtet eller skubbe til eleven.

- Vi har haft elever, som har haft nogle ubehagelige oplevelser fra tidligere udsendelser, som kan ligge mange år tilbage. Når vi så sætter dem i en situation, der på den ene eller anden måde minder dem om den oplevelse, kan de godt reagere ret kraftigt, siger Kristian, der flere gange har oplevet elever få rippet op i ubehagelige minder, - Det er selvfølgelig aldrig rart, men på den

anden side viser det os, at kurserne og instruktørerne er så realistiske, at eleverne faktisk opfatter det som noget virkeligt, siger Kristian.

Tre ugers kursus uden pauser

Det kræver selvsagt noget af eleverne at gennemføre et CAC-kursus. Men det at blive CAC-instruktør kræver også mere end et godt CV og en bestået coretest. For at blive det skal man på et instruktørkursus, der kører intensivt og uden pauser i tre uger. Der kommer man igennem alt lige fra undervisning i afhørings teknik til skuespilteknik. Og så får man også testet sin egen stresshåndtering i praksis.

- Vi har et princip om, at vi ikke udsætter eleverne på CAC-kurserne for noget, som vi ikke selv har været igennem. Så på instruktørkursus får man også prøvet på egen krop at være bundet, tilbageholdt og isoleret i en længere periode, fortæller Kristian.

Han og Niels har begge været CAC-instruktører siden 2014; Kristian som fastansat og Niels som reserveofficer. Begge er de enige om, at jobbet giver nogle helt andre udfordringer end de stillinger, de ellers har haft i Forsvaret.

- Abstraktionsniveauet i vores enhed er nok lidt højere, end jeg ellers har prøvet. For samtidig med at du er i rollen, så skal du også give god læring til eleverne. Det kræver noget andet af instruktøren end bare at sige, at fem ud af de syv næste skud skal sidde i midten af skiven. ■

CAC / Conduct After Capture

For at forbedre chancerne for at overleve en gidseltagning sendes alle, der udsendes af Forsvaret til risikozoner rundt om i verden, på CAC-kurser. CAC står for Conduct After Capture (adfærd efter tilfangetagelse) og kurserne er inddelt i A, B og C-niveau. A er ren teori, B er en blanding af teori og praksis, og C er et kursus, hvor deltagerne bliver taget som gidsler og skal forsøge at overleve med de teknikker, de har lært.

Instruktørerne på C-kurserne påtager sig en komplet rolle som gidseltagerer, for at oplevelsen for eleverne er så realistisk som muligt.

Foto: Jakob Hylke Thomsen

ET LIV PÅ KYSTEN

Når søfolk, turister og andre badegæster færdes i de danske farvande, står en række frivillige klar til at redde dem, hvis uheldet er ude. En af dem er Benny Bak.

AF IDA SUHR BIRKEMOSE / VFK

SØREDNING

Bølgerne slår mod molen og strækker sig hele vejen op ad stranden, men de når lige præcis ikke de gamle lyseblå havbåde, der står spredt ud over sandet på må og få. Måger skræpper, og støvregnen tvinger én til at hive halstørklædet lidt højere op om ørene.

- Synes du, det her er slemt? Det er ingenting, i forhold til hvordan vejret kan være herude, siger Benny Bak.

Hvis ikke omgivelserne har afsløret, hvor vi befinder os, så gør Bennys tykke dialekt det. Der er ingen tvivl om, at vi er på den danske vestkyst. Nærmere bestemt mod nordvest i den lille by Nørre Vorupør. Det er her, Benny er frivillig kystredder.

Nørre Vorupør strand er Bennys andet hjem. Han har været fisker her, siden han var dreng, ligesom hans far var det, og han var ikke mere end 26 år, da han blev en del af kystredningstjenesten i 1989.

Som knægt så Benny, hvordan redningsfolkene på stranden hoppede i redningsbåde i al slags vejr. - Jeg blev nok lidt fascineret af redningsfolkene dengang, så jeg blev glad, da de spurgte mig, om jeg ville hjælpe til, da jeg var et par og tyve. Jeg ventede med at blive rigtig del af kystredningen til et par år senere, hvor jeg havde mere tid, siger Benny.

Op tid det tager det. Benny er nemlig ikke kun almindelig frivillig kystredder, der står til rådighed hele døgnet. Han er også

stationsleder. Derfor er det Benny, der gør rent, holder bådene ved lige, svarer på mails og sørger for at tilkalde de andre elleve redningsfolk, der er tilknyttet Nørre Vorupør, når alarmer lyder cirka en gang om måneden.

- Det hænger kun sammen, fordi jeg er fisker og til daglig går hernede. Ellers ved jeg ikke, hvordan jeg skulle nå det hele, siger Benny.

Den gamle redningsbåd

Selv om Benny har været ved kystredningstjenesten i 27 år, er han langt fra den, der har stået til rådighed i længst tid. Den store redningsbåd, der er tilknyttet redningsstationen i Nørre Vorupør, har nemlig været en del af teamet i 53 år.

Redningsbåden står i en stor garage, og når Benny og de andre reddere skal have den til vandet, bliver den trukket ved hjælp af et spil, der også hjælper de andre både langs stranden med at komme i vandet. Redningsbåden har kæmpet sig gennem bølger og dårligt vejr til næsten hver eneste redning i Nørre Vorupør gennem 50 år, men i 2018 får man ny båd. Den gamle må efterhånden også trænge til udskiftning – eller hvad?

- Nej, siger Benny;

- Den båd har været en del af redningstjenesten længe, og den har aldrig haft problemer med at sejle. Heller ikke når vi har været ude i orkan.

Udskiftet bliver den dog. Men foreningen Vorupør Havbåde har søgt om at få lov til at beholde båden i byen, så den kan blive vedligeholdt

og ikke gå til grunde. Det er trods alt her, båden har gjort sin pligt.

Beskeden stolthed

Benny er en mand af havet, og når det hav, vi taler om, ligger ved Jyllands vestkyst, er det en barsk hverdag. Måske er det hans daglige gang ved havet, der ligger til grund for, at han tager redningerne med et roligt overblik.

- Jeg er ikke bange, når vi skal ud

Jeg troede ikke, vi ville finde ham. Bølgerne var høje, og det var kun hans hoved, der var oven vande

i bølgerne. Det må man ikke være som kystredder. Både jeg og de andre redningsfolk er opvokset ved havet, og vi ved, hvad vi går ud i, siger han.

Der er dog nogle redninger, han husker tydeligere end andre. Normalt er de på havet i omkring fire timer, men en sensommer brugte de 16 timer på at lede efter en tysker, der var røget over bord fra et sejlskib. Både Thyborøn, Hanst-

holm, Nørre Vorupør, andre skibe og to helikoptere ledte efter ham. Da Nørre Vorupørs lille redningsbåd endelig fandt ham, havde tyskeren været i vandet i 25 timer.

- Jeg troede ikke, vi ville finde ham. Bølgerne var høje, og det var kun hans hoved, der var oven vande. Hvis vi kiggede, når en bølge var oppe, og han var nede, ville vi oversæ ham, fortæller Benny.

Tyskeren var medtaget, da den gamle redningsbåd endelig fik ham fisket op, men han var i live. Det er desværre ikke altid tilfældet. Tidligere, når kystredningstjenesten nåede frem til druknede i havet, blev de lagt på ladet af kystredningstjenestens traktor. På den måde lå de til skue for resten af strandens gæster.

- Det, synes jeg, var uværdigt både for familie og for den afdøde. Nu har vi en lukket bil, siger Benny.

Da Benny søgte om ny bil, lå kystredningstjenesten under Farvandsvæsnet, og Nørre Vorupør fik en af de andre kystredningstjenesters aflagte bil. Men den blev for nylig skiftet ud.

- Det er det første helt nye, jeg kan huske, vi har fået. Det er helt fantastisk. Der er varmesøgende kamera i, og da vi havde haft den i 14 dage, fandt vi tre tyske surfere i havet på den måde. Vi kunne have ledt i flere timer efter dem, hvis vi ikke havde haft det kamera. Det redder virkelig liv, siger Benny.

For udenforstående er det tydeligt, at det ikke kun er varmesøgende kameraer, men også de mange frivillige, der redder menneskeliv. Pral ligger dog ikke til Bennys

nordjyske beskedenhed, men i et stolt øjeblik får redderne alligevel en skjult ros.

- Vi skal jo stå klar inden for et kvarter. Redderne her er altid på redningsstationen inden for to minutter, og hvis de er virkelig sløve, går der tre, siger han. ■

KYSTREDNING

Kystredningstjenesten blev etableret i 1852 og er en del af Søværnets 1. Eskadre.

Der er 21 redningsstationer fordelt langs den danske kystlinje. 11 af dem ligger langs vestkysten.

Der er ca. 200 redningsmænd, hvoraf de fleste er frivillige med civile jobs.

Når tjenesten alarmeres, skal kystredderne være på stationen inden for 15 minutter, og de skal have båden i vandet inden for 20 minutter.

Kystredderne skal stå til rådighed hele døgnet alle årets dage. Hvis de skal til fødselsdag eller lignende mere end 15 minutter væk, skal det meldes til stationslederen, så han kan tilkalde en anden redder.

Kystredningstjenesten deltager i ca. 1000 missioner om året.

Redningsfolkene modtager uddannelse, der passer til de udfordringer, de møder på havet.

FLYSIK ER FORSVARETS SHERLOCK HOLMES

Den 17. marts fik de lokale FLYSIK-folk på de tre flyvestationer i Aalborg, Karup og Skrydstrup overrakt helt nye køretøjer. Bilerne er modificeret, så de indeholder de fornødne strømstik, kraftige projektører, udrykningsblink og -sirener, samt plads til en masse udstyr. De blev overrakt ved en lille højtidelighed ved kontroltårnet på Flyvestation Karup af.

Oberstløjtnant Martin Friis Aarestrup overrækker nøglerne til den nye FLYSIK / Flight Safety-bil til en lokal flyvesikkerhedsrepræsentant fra Air Transport Wing Aalborg. Foto: Flyvevåbnets Fototjeneste

Når der sker noget med et fly, som ikke må ske, træder Forsvarets flyvesikkerhedsfolk (FLYSIK) til. De efterforsker i stil med politiet, og chefen minder samtidig om, at flyvesikkerhed er et fælles ansvar.

AF THORBJØRN FORSBERG / VFK

FLYVESIKKERHED

En bolt på en helikopter løsner sig under flyvning og falder af. En lille spurv tvinger et tungstungt fly til at sikkerhedslande, fordi den er blevet suget ind i jetmotoren. En fortravlet soldat bakker ved et uheld sin gaffeltruck ind i siden på et fly og laver en bule i det.

Meldinger om den slags begivenheder tiker ind i et elektronisk indrapporteringssystem hos Forsvarets flyvesikkerhedsfolk (FLYSIK) et sted mellem 700 og 800 gange årligt. "Begivenheder" er en samlet betegnelse for det, man i fagsproget kalder enten "tildragelser" eller "hændelser". Førstnævnte kategori er de mindre alvorlige ting, som en trækstang, der bliver bøjet under bugsering, mens sidstnævnte er de mere alvorlige af slagsen, som kunne have været medvirkende til et havari.

- Vi stiller altid spørgsmålene, "hvorforskede det, og hvordan undgår vi, at det sker igen?" Vi ønsker størst mulig ærlighed omkring fejl, og derfor går vi ikke efter manden men efter bolden for at forhindre, at den samme fejl sker flere gange, fortæller oberstløjtnant Martin Aarestrup Friis (pilotnavn AMI). Han er chef for FLYSIK ved Værnsfælles For-

svarskommando og er selv en erfaren pilot, som siden 1987 har fløjet 2.250 timer i F-16 Fighting Falcon.

Han og hans kolleger kan for eksempel komme med anbefalinger til chefen for Flyverstaben om at "grounde" en bestemt flytype, indtil man kender årsagen til en given fejl. Det skete for eksempel for flåden af Lynx-helikoptere i marts, efter det blev konstateret, at en samling på en brandslukker i motoren var behæftet med fejl. Det betød, at alle Lynx stod på jorden, indtil en fast procedure for at undersøge og udbedre fejlen var udgivet og gennemført.

Grundig efterforskning

Omkring 100-125 af de årlige begivenheder bliver mærket som "hændelser". De undersøges grundigt, og her minder metoderne på mange punkter om dem, politifolk bruger. - FLYSIK er en slags Forsvarets Sherlock Holmes eller CSI (amerikansk tv-serie, red.). Medarbejderne kommer på et grundigt kursus i USA eller England, der lærer dem at efterforske på den rigtige måde, for eksempel at tage prøver af væsker og lave analyser af vragdele, fortæller Martin Aarestrup Friis.

Han forklarer endvidere, at hvis man finder noget, som kan være interessant at vi-

de for andre brugere af samme flytype, deler man sine oplysninger:

- Ved det nylige F-16-havari ved Rømø skete der noget uventet i understellet. Den viden blev delt i brugerfora, og det førte til, at for eksempel Norges flyvevåben kunne lokalisere nogle revner på deres fly, mens de stadig var på jorden og altså inden, det kunne gå galt i luften. På den måde hjælper man hinanden på tværs af grænserne.

"Mission First, Safety Always"

Også internt i Forsvaret er det nødvendigt at hjælpe hinanden med at have fokus på flyvesikkerhed, især når man arbejder i et såkaldt flyoperativt område, påpeger oberstløjtnanten.

- Der er mange ændringer i organisation hele tiden og et stigende pres for at løse de samme opgaver med færre midler. Men hvis vi glemmer at have fokus på FLYSIK og kvalitet, så kommer det til at gå ud over begge. Derfor gør vi, hvad vi kan for at sørge for, at der er det fornødne kendskab til de rigtige procedurer, og at medarbejderne har de rigtige redskaber og den rigtige uddannelse. Vores motto er: "Mission First, Safety Always", fastslår Martin Friis Aarestrup. ■

FLYSIK

Betegnes "flight safety" på engelsk.

Er organisatorisk en del af Flyverstaben under VFK.

Chefen er også Forsvarets flyvesikkerhedsinspektør samt stedfortrædende formand for Forsvarets Flyvehavarikommission.

Har hovedkontor i bygn. 476A på Flyvestation Karup.

Mere info findes på intranettet (FIIN): Søg på "flight safety portal."

Hæder til hærkadetter

KONKURRENCE: Hærens Officersskole har en lang og stolt tradition for at deltage i den årligt tilbagevendende LOAC Competition for Military Academies (LOAC = Laws of Armed Conflict), og i år var ingen undtagelse. De tre danske deltagere gjorde sig i år meget positivt bemærket. Med tre flotte placeringer (5., 3. og 2. pladser) og den berømte "Spirit of Sanremo"-pris, som symboliserer kammeratskab, evnen til at socialisere og inkludere alle nationer i fællesskabet, vandt danskerne stor hæder ved den internationale konkurrence i krigens love. ■

Den danske delegation til konkurrencen i Sanremo var kadetterne (fra venstre) Søren Staunstrup, Mads Beckwith og Lisa Rohdin, samt (bagest) teamleder kaptajn Morten Andreas Rosted Pedersen.
Foto: Maria Lillegaard Hansen

GENERALEN VENDER TILBAGE TIL HISTORISK BYGNING

Den omfattende renovering af Kommandantgården på Kastellet nærmer sig sin afslutning efter et spændende men krævende forløb, hvor den fredede bygning flere gange udfordrede håndværkere, rådgivere og projektleder. Til rejsegildet kiggede blandt andre general Helsø forbi.

AF MARTIN SÆRMARK-THOMSEN / FORSVARSMINISTERIETS EJENDOMSSTYRELSE

RENOVERING

Det var med løftede glas og hurraråb, da håndværkere, rådgivere, projektledere og kommende brugere den 1. april fejrede rejsegilde på Kommandantgården på Kastellet. Massive rådskader og ægte hussvamp i tagkonstruktionen er udbedret, og taget ved at være lagt, og nu resterer de sidste arbejder, inden de kommende brugere kan flytte ind.

Forud er gået et langt forløb, der egentlig rækker næsten ti år tilbage, hvor det første projekt blev skitseret, men blev sat på hold, da finansieringen ikke blev bevilget.

Struensees arrest og Helsøs hjem

I sommeren 2015 kunne projektet endelig sættes i gang, men projektet bredte sig dog undervejs, da der blev konstateret yderligere problemer i den snart 300 år gamle bygning, der ville kunne fortælle oceaner af historier: Lige fra at have virket som arrest for Struensee til at virke som bolig for Forsvarschefen og kontorer for Forsvarets Efterretningstjeneste. Tidligere Forsvarschef general Jesper Helsø bidrog med anekdoter fra sine ophold i Kommandantgården.

- Jeg har boet i den her bygning både som dreng, som teenager og igen som Forsvarschef i seks år. Man kunne sidde inde i sin "vinkælder" bag papvæggen og høre, hvad FE (Forsvarets Efterretningstjeneste) talte om herinde i rummet ved siden af, fortalte generalen blandt andet.

Når bygningen kan overdrages til de kommende brugere, bliver det blandt andet til informationscenter for Monumentet over Danmarks Internationale Indsats efter 1948, som ligger på Kastellet. General Helsø er formand for komiteen bag, og han takkede håndværkerne for deres omfattende arbejde.

- Det er et perfekt og flot arbejde, som I som håndværkere kan være godt stolte af, og vi som brugere nok skal passe på.

Store udfordringer

Den omsorgssvigtede bygning har budt på store udfordringer. Råd- og svampeskader i tagkonstruktionen fik selskab af rådskader i bindingsværkssvæge i stueetagen. Udfordringer som er løst af dygtige og engagerede håndværkere.

- Det har været et meget tilfredsstillende forløb, eftersom bygningen byggeteknisk

var i en meget ringe tilstand, som alle her i hvert fald er bekendt med, og af samme grund har stået delvist og helt tom i mange år, fortalte afdelingsleder Irene Knuth fra Forsvarsministeriets Ejendomsstyrelse. Projekt- og byggeleder Camilla Hauch Fenger takkede håndværkerne, rådgiverne og hovedentreprenøren for at have udvist et stort ejerskab og udført smukt og samvittighedsfuldt arbejde til trods for, at bygningen gemte på udfordrende opgaver, hver gang en ny "låge" blev åbnet.

Indvielse til august

Nu fremstår Kommandantgården snart som i sine velmagtsdage i barokken efter en omfattende ind- og udvendig istandsættelse. Rådskadede bjælker og remme i tagkonstruktionen er udskiftet, og nye tagsten bliver lagt. Bindingsværkssvæge er udbedret for sætnings- og rådskader, terrændækket er skiftet og isoleret, og et nyt to-strengt varmesystem vil for eftertiden skabe et bedre indeklima for bygningsbrugere.

Renoveringsopgaven forventes at blive afsluttet i løbet af sommeren og endelig indvielse forventes at ske til august. ■

FAKTA

Kommandantgården fra 1725 blev opført af entreprenøren Mathias Wulff efter tegninger af E. D. Häusser.

Budgettet for den omfattende renovering af Kommandantgården er 28,3 millioner kroner.

CH BYG A/S er hovedentreprenør med Fogh og Følner Arkitektfirma A/S som totalrådgiver og Jørgen Nielsen A/S og Strunge Jensen A/S som underrådgivere.

FES Projekt- og byggeleder: Camilla Hauch Fenger.

1. etage vil fremover blive anvendt som informationscenter for Monumentet over Danmarks Internationale Indsats efter 1948, mens 2. og 3. etage vil blive anvendt af Søofficersforeningen, der tidligere havde til huse i Søkvæsthuset.

RENOVERINGEN AF KOMMANDANTGÅRDEN OMFATTER:

Terrændækket udskiftes, sikres mod radon samt fugt- og varmeisoleres.

Hovedbygningens 1. etage istandsættes og indrettes til informationscenter.

Der foretages en gennemgribende istandsættelse af de øvrige etager, herunder nye køkkener og toiletrum.

Ejendommens utilstrækkelige etstrengede varmeanlæg omlægges til et tostrengt fjernvarmeanlæg.

Udbedring af sætningskader på indvendige vægge.

Facaderne istandsættes.

Udbedring af råd- og svampeskader i tagkonstruktionen.

Nyt fast undertag og nye håndstrøgne røde vingetagsten.

Udskiftning af el-installationer.

Ny kloakering i og omkring bygningen.

Anneksbygningen istandsættes, og der etableres nyt tag.

MÅSKE

HAR DU DET DER SKAL TIL

VI SØGER LIGE NU ASPIRANTER TIL
SPECIALSTYRKERNE

**JÆGERSOLDAT
FRØMAND
SIRIUS PATRULJEFØRER**

SE MERE PÅ

FORSVARET.DK/SPECIALSTYRKER

YNGRE OFFICERER KAN OGSÅ SØGE STILLINGER

Yngre officerer, der er omfattet af tjenesteplaner, kan også bruge ansøgningssystemet.

Sandsynligheden for at få den søgte stilling vil dog være relativt mindre i forhold til en officer uden tjenesteplan.

AF FORSVARSMINISTERIETS PERSONALESTYRELSE

VALGFRIHED

Alle medarbejdere har mulighed for at søge de stillinger, de finder interessante – også yngre officerer, der er omfattet af tjenesteplaner. Og da alle ansættelser og afslag beror på en konkret og individuel vurdering, vil man som yngre officer blive behandlet på lige fod med de øvrige ansøgere.

Udgangspunktet for Forsvarets HR-strategi og bemandingssystem er, at stillinger besættes efter ansøgning.

Hensynet til forsvarets opgaveløsning vil dog en gang imellem

betyde, at medarbejdere beordres i stillinger som de ikke har søgt.

I vurderingen af ansøgerne til en stilling vil der ligeledes være en overvejelse af, hvorvidt det er foreneligt med Forsvarets overordnede prioritering, at der foretages et stillingsskifte. Forsvaret anvender tjenesteplaner for at sikre, at medarbejdere får det fornødne operative/tekniske fundament for deres fremtidige virke. Derfor må det også forventes, at muligheden for at en yngre officer kan skifte stilling som følge af en ansøgning er mindre end en officer,

der har flere år på bagen.

Kompetence- og karrierevejledning siden 1. marts 2016

Siden 1. marts 2016 har Forsvarets Personalestyrelse (FPS) tilbudt generel vejledning om kompetence- og karriereudvikling til alle medarbejdere. Vejledningen tager udgangspunkt i FPS' mange fagområder og i eksisterende viden på HR-portalen om karriere- og kompetenceudvikling. Du kan som medarbejder ringe til HR-rådgivningen på telefon 3266 5566 alle hverdage i tidsrummet 9-14. Du kan også skrive til FPS via en formular på HR-portalen. ■

NY INSTRUKTØR-VIRKE-BOG PÅ GADEN

Ny bog skal lære Forsvaret en ny og tidssvarende pædagogik.

AF FORSVARSAKADEMIET

PÆDAGOGIK

Instruktørvirke i Forsvaret er en ny bog, som er skrevet til anvendelse på den grundlæggende instruktøruddannelse i Forsvaret. Bogen beskriver instruktørens arbejds- og ansvarsområder og giver råd og vejledning til, hvordan man som instruktør kan planlægge, gennemføre og evaluere læringsaktiviteter.

Bogens fokus er at skabe aktivitet og at sætte deltagernes læring i fokus. Det ligger alt sammen i tråd med Kvalifikationsrammen for livslang læring, som alle øvrige danske uddannelsesinstitutioner arbejder efter.

Instruktørvirkets omdrejningspunkt er selve læringsaktiviteten. Det er her, deltagerne bliver inspireret og suger til sig. Det er i læringsaktiviteten, de reflekterer, afprøver og øver, kommer i tvivl og opbygger tro og selvtil-

lid, siger orlogskaptajn Thomas Grønlund, som sammen med sin medforfatter Peter Sjøstedt har arbejdet tæt sammen med målgrupperne på sergentskolerne for at skabe de helt rette praksis-eksempler i bogen.

De to forfattere, orlogskaptajn Thomas Grønlund og lektor Peter Sjøstedt, er begge ansat ved Forsvarsakademiets Institut for Ledelse og Organisation. Målgruppen for bogen er sergentelever og andre af Forsvarets undervisere, der kommer til at undervise på det grundlæggende niveau. Men også officerer og alle andre, der interesserer sig for den pædagogiske praksis, opfordres til at kende til det nye instruktørvirke.

Alle skoler og uddannelsessteder i Forsvaret får i løbet af april og maj tilsendt et forudbestilt antal eksemplarer, mens enkeltpersoner kan bestille bogen via www.fak.dk. ■

Forsvarsakademiets Signaturkonference:

Nordic Ways of War and Peace / 19. - 20. maj 2016

Det nye og mere anspændte sikkerhedspolitiske klima i Nord kalder på nytænkning inden for det nordisk/baltiske samarbejde.

Forsvarsakademiet åbner derfor dørene til en ny tilbagevendende Signaturkonference, som skal være med til at skabe grundlaget for et øget nordisk/baltisk samarbejde på sikkerheds- og forsvarsområdet.

Programmet for konferencen byder på en række spændende, nordiske og baltiske oplægsholdere og henvender sig primært til militære og civile forskere og praktikere, der arbejder inden for det forsvars- og sikkerhedspolitiske område.

Læs mere på www.fak.dk og tilmeld dig inden den 13. maj

Scan QR koden og se videoen

INGEN PLADS TIL SMARTE TEKNIKKER

Der bliver brugt israelsk kampteknik, skudt med maling og uddelt masser af knubs, når Forsvaret uddanner instruktører i nærkamp. Uddannelsen skal være realistisk, afspejle Forsvarets nyere opgaver og kunne gennemføres på kort tid.

TEKST OG FOTO: ANDERS V. FRIDBERG / VFK

NÆRKAMP

-Vi skal se, at de har teknikkerne på plads, for er de ikke det, kan du heller ikke lære fra dig som instruktør.

Sergent Jonas, der er en af instruktørerne på Center For Militær Fysisk Trænings store nærkampskursus, er klar i spyttet. Han forventer sig en del af de kommende instruktører, der snart skal til eksamen.

-De første to uger af kurset har vi kigget rigtigt meget på teknikkerne. Nu vil vi gerne se, at de kan begynde at undervise i dem, men også at de har dem så meget på ryggen, at de kan bruge dem i scenarietræningen, som vi ser i dag.

Undervisningen er i den tredje af de fire uger, kurset varer, flyttet fra gymnastiksalen på Svanemøllens Kaserne til Livgardens nærkampshal Fort Armadillo, der er en stor hal bygget op med gange og små og store rum. Her giver kursisterne hinanden opgaver, der afspejler deres hverdag som infanterister, MP-soldater eller sanitetssoldater. De skal møde en meddeler, hente en formodet terrorist eller noget helt tredje. Patruljerne ind i hallen ender de fleste gange med, at soldaterne kommer i kamp med både skydevåben (FX-våben, der skyder med maling) og hænderne, men det er ikke et krav.

-Det nye i uddannelsen er, at vi prøver at få så mange scenarier ind og prøver at vise kursisterne, at nærkamp ikke kun er at slå. Det er også at kunne afværge situationer, siger Jonas.

Nærkamp fylder ikke meget i uddannelsen af danske soldater. Men ikke mindst nu, hvor Forsvaret bruger mange ressourcer på undervisning af soldater i eksempelvis Irak

og Afghanistan, er det vigtigt at kunne kæmpe uden at skyde, understreger Jonas.

-Vi vil gerne vise, at vi stoler på dem, vi underviser, og det gør vi ved at være tæt på og ikke have våben i hænderne. Men ser vi på amerikanske erfaringer, så kommer rigtigt mange soldaterne til skade ved, at dem, de underviser, vender sig mod dem. I de situationer kan man ofte ikke nå at trække sit våben, og derfor skal man kunne afværge det på anden måde. Men nærkamp handler ikke kun om at kunne slå. Det handler også om at kunne komme til sit våben i en presset situation, forklarer han.

Tilpasset danske soldater

Undervisningen i nærkamp bygger blandt andet på det amerikanske kampsystem SOCP og det israelske Krav Maga. Men teknikkerne er tillempet, så de passer til en hverdag, hvor danske soldater ikke har meget tid til at træne nærkamp.

-Der er ikke tid til, at soldaterne kan nå at lære fancy youtube-teknikker. Nærkampen bygger på enkle teknikker, som alle kan nå at lære på relativt kort tid. Sådan er det også i Israel og USA, som vi sparrer meget med, forklarer sergent Jonas.

Efter en lille uge med scenarietræning vender nærkampskurset i den sidste uge tilbage til Center for Militær Fysisk Træning på Svanemøllens Kaserne. Her kommer tiden til at gå med repetition, kontrol af grundteknikker og evaluering. Og så slutter kurset med en eksamen, som sergent Jonas dog ikke vil røbe indholdet af. -Den information vil jeg gemme til dem, der nu skal på. Så det bliver en overraskelse. ■

TRÆNINGSTIPPET

CIRKELTRÆNING

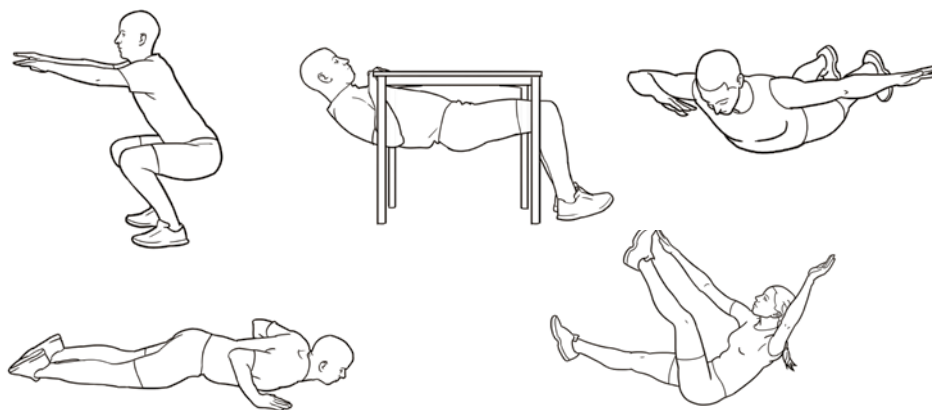
Denne gang fokuserer vi på let styrketræning. Det fortsætter sidste avis' program, som gik på cirkeltræning. Øvelserne understøtter Forsvarets Basiskrav.

Det er et let styrkeprogram, og du skal gerne gennemføre tre sæt med 15 gentagelser i hver øvelse. Hvis øvelserne er for nemme, kan du med fordel bruge ekstra vægt i form af sandsæk, håndvægt, en taske med ekstra vægt eller lignende. Alle øvelser kan ses i publikationen Træn til Forsvarets Basiskrav, hvor samtlige øvelser er beskrevet. Du kan også gå ind på <https://traenmed.forsvaret.dk/>

Programmet er ideelt til pausen, til mikrotræning på gangen, på skydebanen, på skibet eller hvor der er lidt plads, både fysisk og i tid.

ØVELSERNE ER:

- ▶ Squat
- ▶ Armstrækninger på knæ (eller alm.)
- ▶ Kropshævninger under bord el. lign.
- ▶ Foldekniv, diagonalt
- ▶ Overkropsløft med armskift

God fornøjelse!

KUNSTEN AT BYGGE EN VÆRNEPLIGTIG

Foto: Kirsten Ginderskov

Ved Air Force Training Centre har man udviklet et fysisk program, Atletisk Militær Træning, der mere struktureret forvandler civile til soldater.

AF MARTIN FINNEDAL / VFK

TRÆNING Styrketræning, kredsløb, koordination og balance samt coretræning. Det er de vigtigste ingredienser i opbygningen af en soldat. Det mener man ved Air Force Training Center på Flyvestation Karup, hvor en idrætsfaglærer og en fysioterapeut har skabt et nyt koncept, Atletisk Militær Træning, for fysisk uddannelse af værnepligtige. De me-

ner ikke, idrætstimerne har været brugt optimalt. Dels har den fysiske uddannelse ikke været struktureret nok, og dels er der for lang tid imellem idrætstimerne til, at man kan måle en markant udvikling. Derfor har de forvandet for eksempel to gange halvanden time til fire gange 45 minutter, hvor man for eksempel træner intens styrketræning i den ene lektion og kredsløbs-træning i den næste. Derved bliver der arbejdet mere intensivt og koncentreret. Kon-

ceptet skal give bedre råstyrke i forhold til at kunne klare de belastninger, der er væsentligt anderledes under en værnepligts-uddannelse end i det civile liv. Af samme hensyn har man inddelt værnepligtstiden i tre perioder á cirka fire ugers varighed: En grøn periode der handler om træningstilvænnning, balance og koordination, en gul periode hvor man skruer op for belastningen og en rød periode, hvor man bygger yderligere på.

Det vigtigste i konceptet er, at man altså ikke bruger flere timer end tidligere, men at man strukturerer timerne bedre og skærer ind til benet i forhold til, hvilken slags træning der er vigtigst hvornår. Erfaringerne viser indtil videre en god udvikling rent styrkemæssigt, og konceptet har desuden bidraget med god struktur, bedre belastningsstyring og ikke mindst en mere positiv energi. Især om morgenen. ■

FORSVARETS MESTERSKABER / KALENDER 2016

DISCIPLIN	MESTERSKAB	PERIODE/DATO	ANSVARLIG MYNDIGHED	ARRANGØR
Adventure Race	Forsvarets Mesterskab	27. august 2016	Forsvarets Sundhedstjeneste	Dansk Adventure Race Union / Yeti Challenge
Marine Femkamp	Forsvarets Mesterskab	6. - 8. September 2016	Marinestaben	Søværnets Officersskole/Forsvarsakademiet
Militær Femkamp	Forsvarets Mesterskab/Nordisk Militært Mesterskab[1]	19. - 23. juni 2016	Hærstaben	Tjenestegrencenter Ingeniørregimentet
Terrænsport	Forsvarets Mesterskab	29. august 2016	Hærstaben	Trænregimentet & Hjemmeværnsdistrikt Nordjylland
Sejlads	Forsvarets Mesterskab	Uge 38 alt. uge 39 - 2016	Marinestaben	OPLOG Korsør & Søværnets Idrætsforening Københavns Sejsportsudvalg
Skydning	Forsvarets Mesterskab/Dansk Militært Idrætsforbundsmesterskab	13. - 15. oktober 2016	Hærstaben	Jyske Dragonregiment & Jyske Dragonregiments Idrætsforening

Pioner i fredens tjeneste

Den fane, der fulgte danske soldater, da de i 1956 og 1957 deltog i verdens første fredsbevarende FN-mission, er nu kommet på museum. Med på missionen var daværende oversergent Christian Hinrichsen. En af minderne er at holde nytår i en skyttegrav omgivet af lig.

AF MICHAEL AAGAARD JENSEN / AAGAARD MEDIER

HISTORIE

Danmark har været en solid bidragsyder til FNs fredsbevarende arbejde siden den spæde begyndelse. Beviset, den første FN-fane, er nu endt på FN-museet i Frøslevlejren. Med til at bære den gennem den igennem den egyptiske ørken til Gaza, var Christian Hinrichsen, der som 22-årig oversergent var med på det første hold af FN-soldater i 1956.

Opgaven var at sikre, at England, Frankrig og Israel trak sig tilbage fra Egypten efter Suez-krigen. Og soldaterne kom fra 11 lande. Her i blandt altså Danmark. - Der skulle sendes soldater til udlandet for første gang. Det var lidt af en sensation. Der blev udpeget et kompagni fra Fredericia og et fra Vordingborg. Jeg var på det tidspunkt oversergent i Vordingborg. Det var frivilligt, om man ville tage med, men der var ikke ret mange, der trådte ud. Mange tog det som en kæmpe oplevelse, fortæller Christian Hinrichsen, der i dag er 82 år. De danske soldater ankom til Al-Arish i Egypten i november 1956. Det første syn, der mødte dem, var 10 udbombede fly, der stod på flyvepladsen i Al-Arish - sønderbombet af israelske fly. Mødet med krigens spor var voldsomt. Og i det hele taget var der mange indtryk. - Det var så fremmedartet. Bare at se den påklædning, de gik i derne. Det der med, at kvinderne gik tilslørede, det ved alle i dag, men der var ikke så mange, der havde fjernsyn, da vi rejste. Egypterne var forfærdelig fattige. Så vi levede af dåsemad. Corned beef og feltrationer. Det gav en masse affald, og det var ikke altid, at dåserne var skrabet fri for mad. Det blev bare smidt udenfor i en stor bunke. Så snart der blev lyst, kom der et hav af børn og samlede dåser op. Var der noget i dem, så blev det enten spist med det samme, eller også tog de det med hjem, fortæller Christian Hinrichsen.

Under beskydning

De danske soldater ventede et par dage i Al-Arish. Inden de fik at vide, hvad der ventede dem. Den første opgave var at gå ud i ingenmandsland og lægge sig imellem britiske og egyptiske styrker. - Det foregik på den måde, at vores officerer tog kontakt til begge sider. Vi var i venteposition et kort stykke fra ingenmandsland. Så kom de tilbage, og der blev givet grønt lys. Officererne udpegede, hvor vi skulle graves ned. Vi skulle have front både mod englænderne og egypterne, fortæller Christian Hinrichsen, der sammen med sine kolleger gik i gang med skyttegravene. - Det var sand, så det var rimelig let at grave i. Så i løbet af tre-fire timer havde vi gravet os ned med en vold omkring og det hele. Vi fik vores bagage på plads, og så gik officererne tilbage, og meldte "Klar" til begge de stridende parter, fortæller han.

Skydningen var indstillet, og de danske soldater skulle fra skyttegravene i ingenmandsland observere de stridende parter. Men det blev ikke til meget observation. - Det holdt vi hurtigt op med, for de skød som bare pokker. I stedet sad vi sammenkrøbet i skyttegravene hele natten. Jeg tror kun, det varede den ene nat, så blev

englænderne og franskmændene losset ud fra Port Said. Og så var der kun israelerne tilbage, fortæller Christian Hinrichsen.

Lig i ørkenen

De danske soldater fik nu til opgave at følge israelerne ud af de egyptiske områder.

- Vi blev beordret til Suez og slog lejr uden for byen. Vi fik til opgave at følge israelerne hjem gennem Sinaiørkenen. Ikke sådan at vi drev dem ud, men vi oprettede observationsposter langs deres rute, og vi havde aftalt, at de skulle rykke ud. Der lå vi så i Mitlapasset i Sinaiørkenen i 14 dage ad gangen, fortæller han.

Christian Heinrichsen var næstkommanderende i den første deling, der blev sendt ud i ørkenen. Han og resten af delingen holdt nytår i et landskab, der var fyldt med krigens uhyggelige efterladenskaber.

- Der var koldt om natten og varmt om dagen. Det gik ikke op for os, før der var gået lidt tid, at der lå en masse lig omkring os. Maddikerne kravlede rundt i øjenhulerne på dem, og det lugtede ikke godt. Når man ikke var vant at se sådan noget, så var det ret uhyggeligt, fortæller han.

Demonstrationer i Gaza

Mod slutningen af udsendelsen kom danskerne frem til Gaza by. Her slog de lejr i en appelsinplantage fem kilometer fra byen. Der var meget uroligt, og Christian Heinrichsen måtte sammen med de andre soldater forsøge at dæmpe de voldsomme demonstrationer.

- Når man ikke kender den befolkning, man står over for, så er det meget ubehageligt. Vi viste ikke, hvad de kunne finde på, fortæller han.

Soldaterne skulle også patruljere demarkationslinjen mellem Israel og Gazastriben.

- Vores opgave var at gå i wadierne og sikre, at egypterne ikke lavede sabotage mod Israel. Mindst en gang om ugen var der karambolage mellem parterne der. Det lykkedes os aldrig at få fat i nogen. De var jo lokale, og de viste lige præcis, hvor vi var, og hvor de kunne komme over. Det vidste israelerne til gengæld godt, så der var af og til lidt skyderi, fortæller han.

Søn får fanen

Udsendelsen slutter for Christian Heinrichsen i maj, 1957. Han bliver udvalgt til at være en af de første soldater, der tager hjem. For hjemme i Danmark venter hans kone, som han i al hast var blevet gift med før afrejsen, sig. Parrets søn bliver født 7. juni 1957. Men her slutter historien om fanen ikke. Sønnen, Per Heinrichsen, vokser nemlig op og gør karriere i Forsvaret. Han bliver med tiden oberstløjtnant og garnisonskommandant i Vordingborg - sin fars gamle kaserne - hvor fanen takket være oversergent Christian Heinrichsen er endt og mange år senere bliver genfundet.

Efter en kort periode som koryfæ i kommandantens kontor overdrager Per Heinrichsen i efteråret sin fars fane til FN-Museet. Her har den været udstillet siden. ■

SUEZ KRIGEN

I 1956 gik England, Frankrig og Israel i krig med Egypten. Baggrunden for krigen var, at den egyptiske præsident, Gamal Abdel Nasser, manglede penge til at bygge Aswandæmningen. Den skulle skabe sikrere vilkår for bønderne langs Nilen og producere elektricitet. For at få råd til byggeriet valgte Nasser i 1956 at nationalisere Suezkanalen. Frankrig og Storbritannien var delejere i selskabet, der ejede kanalen, og de mistede den indtægt, de fik fra sejladsen gennem kanalen.

Planen var, at Israel skulle angribe Egypten. Frankrig og England ville så gribe ind og stoppe krigen. Herefter ville de sætte sig på den vigtige kanal. Men de to supermagter, USA og Sovjet, protesterede mod krigen og det endte med, at FN udsendte verdens første fredsbevarende styrke, United Nations Emergency Force (UNEF).

Styrken bestod af soldater fra Norge, Sverige, Jugoslavien, Indonesien, Indien, Finland, Danmark, Columbia, Canada og Brasilien. Danske FN-soldater gjorde tjeneste her fra 1957 til udbruddet af seksdageskrigen i 1967.

FACEBOOK

FØLG
FORSVARET
PÅ
facebook

Forsvaret har delt Jægerkorpsets opslag.
11. april kl. 13:18 · 🌐

På Jægerkorpsets facebookside kan du følge med i, hvordan det går i det benhårde patruljekursus, som nu er gået ind i sin femte uge. Læs mere om patruljekurset her: <http://bit.ly/1Yp5n8f>

Synes godt om · Kommenter · Del

Sune Wadskjær Nielsen og 498 andre · Populære kommentarer

Skriv en kommentar ...

Gerulf Haldur Torvil Klausen Tænk sig at det i år er 31 år siden at jeg brændte adskillige kalorier af på to gange 8 uger deroppe. Det er mange kilo siden - suk.. 😊
Synes godt om · Svar · 3 · 11. april kl. 13:33

Gerulf Haldur Torvil Klausen BS var en af instruktørene og jeg tror at uddannelsesofficeren hed Frank Lissner eller noget i den retning. Ja ja - nu er det "kun" 8 uger..ikke som da far var soldat tsk tsk...
Synes godt om · Svar · 11. april kl. 13:45

JEG LÆSER

WWW.NYTIMES.COM

LÆS Det første jeg gør, når jeg vågner om morgenen, er at læse New York Times. Avisen er først med nyheder og politiske analyser fra hele verden. Og den er så velskrevet, at selv erhvervssektionen er værd at læse.

CATCH-22
Joseph Heller

LÆS Jeg er i gang med at genlæse Joseph Hellers satiriske roman om en amerikansk bombeeskadrille under 2. verdenskrig. Besætningerne forsøger at blive fritaget fra flere togter, men må se sig fanget i et 'catch-22'.

THE ATLANTIC

LÆS Jeg har i flere år abonneret på the Economist, men i 2016 er det udskiftet til fordel for The Atlantic. Jeg glæder mig til at få magasinet i min postkasse, så jeg kan komme i dybden med det amerikanske valg.

Ditte Søndergaard Aggebo
Kommunikationsrådgiver
Værnsfælles Forsvarkommando

FORSVARSGALLERIET

DIREKTE LINK IND I FORSVARSGALLERIET

Nu er det muligt at dybdelinke til kategorier i Forsvarsgalleriet. Det betyder, at du fra en artikel på internettet eller et facebookopslag kan skrive et direkte link ind til netop de billeder i Forsvarsgalleriet, der er relevante.

AF SUNE WADSKJÆR NIELSEN / VFK

MEDIEARKIV

Når man skriver en artikel til forsvarret.dk, er det ofte meget tidskrævende at tilføje fotos til artiklen, men nu kan man løse problemet ved at henvise til en kate-

gori i Forsvarsgalleriet, hvorfra læserne kan se og downloade flere billeder i høj opløsning. Forsvarsgalleriets kategorier finder du til venstre, når du går ind i billedsamlingen på forsvarsgalleriet.dk/arkivet. Så snart du klikker på en kategori kommer det trekantede shareikon frem. Tryk på

ikonet og en boks med direkte link viser sig, som du kan kopiere ved at højreklikke på det.

Udgangspunkt i det aktuelle Forsvarsgalleriets kategorier tager udgangspunkt i nutidens forsvar, så du i de fleste kategorier finder billeder

af de enheder, materielgenstande og missioner Forsvaret har i øjeblikket. Er du på udkig efter f.eks. FN-missioner på Balkan, et garantgevær eller Jyske Luftværnsregiment skal du lede i kategorien "Historiske billeder". Her finder du alle fotos, der ikke er aktuelle. Det vil sige udfaset mate-

riel, nedlagte enheder, gamle missioner og historiske begivenheder. I øjeblikket er det kun Forsvarsgalleriets administratorer, der kan oprette kategorier, så hvis du mangler en kategori skal du skrive til forsvarsgalleriet@mil.dk. ■

KOMMENTAR

Computer-kig i krystalkuglen

Tænk, hvis vi kunne taste oplysninger ind i en computer, og den så i løbet af et splitsekund kunne regne sig frem til, for eksempel hvor sårbar en soldat er! Så kunne vi forudsige, hvem der får psykiske efterreaktioner af at gå i krig og hvem, der går fri. På Veterancentret vil vi meget gerne knække netop den nød, der indeholder kernen til tidligt at kunne identificere sårbare individer. På den måde vil vi med stor præcision kunne forudsige, hvilke soldater der har høj risiko for at udvikle posttraumatisk stressreaktion. Og denne forudsigelse ville vi vel at mærke kunne lave før, de bliver sendt i international mission.

Vi og andre forskere er i mange år gået til denne udfordring ved at identificere risikofaktorer, der er til stede før, under og umiddelbart efter udsendelsen, og som siger noget om, hvem der sårbar. En række af sådanne faktorer er identificeret – og så vidt, så godt. Men hvordan behandler vi så alle disse risikofaktorer, så de med stor sikkerhed kan fortælle os, hvem der er sårbar?

For nylig er vi begyndt at søge svaret på dette spørgsmål hos de allerflestes højre hånd: computeren. For når en computer kan lære, hvilke mails, der er spam, og hvilke, der er reelle, og når den kan lære, hvilken slags reklamer lige præcis du er modtagelig overfor – så kan den måske også lære at kende forskel på, hvem der har høj risiko for at udvikle en posttraumatisk stressreaktion efter udsendelse, og hvem der ikke har.

Når en computer lærer at genkende komplekse mønstre, som den derefter anvender til at lave en forudsigelse eller klassifikation - i for eksempel sårbar eller ikke-sårbar - kalder man det machine learning. Teknologien anvendes i alt fra søgemaskiner til personaliseret medicin på for eksempel kræftområdet, men er relativt udforsket som redskab til forudsigelse af psykisk sårbarhed blandt veteraner.

I Videncentret har vi gjort de første erfaringer med machine learning, og vi synes, det ser lovende ud. Vores fund er blevet taget godt imod i den videnskabelige verden – næste skridt er at udvide og validere vores fund, så vi indenfor den nærmeste fremtid forhåbentlig kan kigge ind i computeres krystalkugle, når den hjælper os med at forudsige sårbarhed.

Karen-Inge Karstoft
psykolog og ph.d.
Veterancentret

STAFETTEN

Ved du, hvad dine kollegaer i hele Forsvaret laver?
I Stafetten stiller vi spørgsmål om dit job, og du sender stafetten videre.

Kampvognskommandør: AT KØRE KAMPVOGN ER EN HOLDSPORT

Andreas er bindeled mellem sin egen besætning og tre andre kampvogne

AF RUNE DYRHOLM / VFK

KOMMANDØR

- Der er ingen tvivl om, at vi for alvor føler os i live under skydeperioderne, hvor vi skyder med både 12,7 mm tårngevær og 120 mm, samtidig med at de 62 tons panser får alt, hvad den kan trække igennem terrænet. Det er altså rimeligt fedt, lyder det underspillet fra sergenten Andreas, der som kommandør på en Leopard 2A5 har ansvaret for besætningen på de yderligere tre mand, der er ombord på det slagkraftige våbensystem.

- Min opgave som kampvognskommandør er at guide kampvogne det rigtige sted hen for at løse opgaven. Jeg sidder med kortet og har radiokontakten med de andre tre kampvogne i delingen, og skal samtidig styre mit eget våbensystem. Fra min plads kan jeg styre tårnet på 22 tons med min tommelfinger, og så er jeg bindeledet mellem de andre kampvogne og min egen besætning. Alt sammen noget der skal sik-

Spørgsmålet

Hvad laver en kampvognskommandør?

re, at indsatsen med flere kampvogne foregår i én glidende manøvre. For selvom en enkelt kampvogn kan virke nok så potent, så er den i mange tilfælde sårbar, hvis den opererer helt alene, og derfor er det at operere med en kampvogn i høj grad en "holdsport":

- En kampvognskommandør er ingenting uden sin skytte, kører og hjælper og én kampvogn er ingenting uden de tre andre kampvogne i delingen. Det handler meget om at vi sikrer hinandens flanker, og vi sørger altid for at dele et terræn op, sådan at det altid er dækket hele vejen rundt.

Kommunikationen er udfordrende

- Det mest udfordrende er at styre tre mand, imens du samtidig får meldinger ind fra to forskellige ra-

diører på samme tid, og det kræver enormt god disciplin fra besætningen at give enkle klare meldinger. Så kommunikationen er helt klart det mest udfordrende ved at køre kampvogn, forklarer Andreas.

Selvom en Leopard ser overvældende stor og rummelig ud set udefra, så er der ualmindelig trængt nede i den, og selv en erfaren ubådsmatros vil formentlig føle sig indeklemmt.

- Det skal man vænne sig til og lære at trives i, inden man finder sig selv i et operationsområde som senest Afghanistan, hvor kampvognen var vores hjem i dagevis.

Derfor er stemningen nede i vognen ret speciel. Man kender sin kone eller kæreste og nogle kammerater, men jeg tror, at jeg på nogle punkter kender mine besætningsmedlemmer bedre end dem. Når alt forarbejdet til en operation er lavet og vi er kørt i stilling ude i terrænet, så bruger vi jo meget tid på at ligge på lur og vente - og det går snakken jo om alt mellem himmel og jord. Man lærer simpelthen hinanden godt at kende, når man er klemmet sammen på så lidt plads i så lang tid af gangen.

Varieret arbejde

Kampvognskommandøren og hans besætning kan groft sagt dele måneden op i fire hoveddele. Den første uge går med vedligehold af vognen, den næste med enhedsuddannelse for eksempel sanitet, orienteringsløb, radiotjeneste og den slags og herefter typisk en uges øvelse.

- Den sidste uge plejer vi at holde fri, hvis vi har været meget på øvelse. Men lige det med frihed er der dog ikke meget af for tiden, for vi er ved at forberede os på at indgå i NATOs Very High Readiness Task Force. Så vi arbejder meget, men det gør jo heller ikke så meget, hvis man kan lide sit job, lyder det fra Andreas. ■

ANDREAS SPØRGER:

Hvad laver en F-16-tekniker?

Forsvaksakademiet afvikler i perioden 1. august til 30. september 2016

Myndighedsfælles Efterretningsanalytikeruddannelse

Uddannelsen arbejder med de grundlæggende teorier, metoder og værktøjer, som skal til for at fungere som efterretningsmedarbejder i egen organisation og i et myndighedsfælles efterretningsmiljø.

Adgang til uddannelsen forudsætter en gymnasial eller tilsvarende uddannelse og to års relevant erhvervs erfaring. Desuden skal den studerende opfylde ét eller flere af de nedenstående krav:

- Grundlæggende Værnsfælles Efterretningskursus
- Værnsspecifik Grundlæggende Efterretningsuddannelse

Yderligere forventes det, at den studerende sidder i en efterretningsstilling, og har minimum et års erfaring i en sådan stilling. Læs mere om uddannelsen på www.fak.dk under kurser. **Tilmeldingsfristen er 17. maj.**

PROFILER

”DEN FØRSTE” GÅR PÅ PENSION

Major Dorte Vennits-Hammer, sikkerhedsofficer ved FPS, kan efter næsten 39 år i Forsvaret se tilbage på en karriere, hvor det i begyndelsen skortede på kvindelige soldaterkammerater. Derfor var hun ofte ”den første kvinde” i en række funktioner.

AF MARIA LILLEGAARD HANSEN, FORSVARSMINISTERIETS PERSONALESTYRELSE

PENSION

Da Dorte Vennits-Hammer startede på Kamptroppernes Sergentskole i Sønderborg i 1977, havde hun et klart mål: Hun ville være officer. Ligesom sin far. Med en opvækst med mange oplevelser og udenlandske adresser i FN-regi, havde hun fået smag for det helt særlige ved at arbejde i Forsvaret: -

I starten syntes mine forældre egentlig ikke, at Forsvaret var ”et sted for piger”. Men de støttede mig hele vejen, og min far lagde ikke skjul på, at han var stolt, siger Dorte.

Skulle blive siddende på kontoret

1977 var året hvor Kamptroppernes Sergentskole – som forsøgsordning – optog kvindelige kadetaspiranter for første gang:

- Vi var fem kvinder, der sammen med ca. 80 mænd mødte på Sønderborg Kaserne i ’Studenterkompagniet’. Uanset om man ville have opmærksomhed eller ej, så fik man den, siger Dorte. - Journalister interviewede og fotograferede os fem piger, så vi fra starten kom i fokus. Det var faktisk lidt irriterende. Og det syntes vores mandlige kolleger også.

Opmærksomhed var der også nogle år senere på Hærens Officersskole og på den efterfølgende militærpolititudannelse ved Forsyningstropperne, hvor Dorte Vennits-Hammer var ’eneste pige i klassen’. Efter udnævnelse til sekondløjtnant fortsatte hun karrieren ved Sjællandske Trænregiment. Her blev hun den første kvindelige trænofficer og delingsfører og i 1983 blev hun som den første kvindelige militærpoliti-uddannede officer befalet til at gøre tjeneste ved militærpolitiet som kommandoofticer. Et par år senere blev hun den første kvindelige

faneløjtnant, da regimentet skulle have ny fane. På spørgsmålet om hun på noget tidspunkt har følt sig forskelsbehandlet, fordi hun har været kvinde, er der en enkelt episode, der stikker ud: - Jeg havde en chef af ’den gamle skole’. Han ville bl.a. ikke have mig med på afhøringsøvelser, som jeg ellers var uddannet til og i øvrigt selv havde været igennem. Stod det til ham, skulle jeg bare blive siddende på mit kontor. Men mine mandlige militærpoliti-kolleger var fantastiske og sørgede for, at jeg kom med ud på de forskellige militærpolitiopgaver. Jeg har heldigvis sjældent oplevet, at respekt, kammeratskab og korpsånd har været kønsbestemt, siger Dorte.

ISAF var det største

At være den første kvinde på så mange funktioner har været en sjov del af karrieren, men absolut ikke det største. Den plads går til udsendelsen til Afghanistan i 2008:

- Alt hvad der tiltrak mig ved Forsvaret, var her samlet på ét sted – opgaverne, kammeratskabet og ikke mindst at arbejde sammen med militærfolk fra 37 forskellige nationer. Det kan godt ærgre mig lidt, at jeg ikke fik mulighed for flere udsendelser”, siger Dorte, der den 31. maj 2016 siger farvel til livet i den grønne trøje. Hun ser frem til at blive hjemsendt, om end det bliver lidt trist:

- Der er sket mange store forandringer i det forsvar, jeg i sin tid blev ansat i og ikke mindst ved Personalestyrelsen de seneste år, så det er nok det rigtige for mig at stoppe nu. Men jeg elsker mit arbejde og mine kolleger, som jeg respekterer højt for hele tiden loyalt at klø på. Det bliver på mange måder vemodigt at skulle sige farvel til det hele. Men alt i alt slutter jeg virkelig glad. Og det er jo fantastisk. ■

Dorte på skydelejr i Jægerspris i godt og højt selskab som delingsfører i et uddannelseskompagni ved Sjællandske Trænregiment i 1982. Foto af Kajs Foto.

I 1985 skulle Sjællandske Trænregiment have en ny regimentsfane. Dorte var i den forbindelse faneløjtnant for den gamle fane. Det var første gang i Danmark, at funktionen blev varetaget af en kvinde. Nogle journalister påstod endda, at Dorte var den første i Vesteuropa. - ”Det er dog aldrig blevet bekræftet”, smiler Dorte. Foto af: Ernst Van Norde, bragt i Frederiksborg Amts Avis 11. maj 1985.

TRE VEJE TIL AT BLIVE OFFICER

- Den direkte vej
AKADEMIUDDANNELSEN

Hurtig afklaring og hurtig kvalificering. Er du befalingsmand, kan du ansøge og blive afprøvet og dermed hurtigt få afklaret, om du har potentiale til at blive officer. Du bliver derefter optaget på akademiuddannelsen, som du gennemfører ved siden af din tjeneste og kan så fortsætte direkte på officersuddannelserne.

Ansøgningsfrist: 1. november 2016

Læs mere på forsvaret.dk/akademi

INTERVIEW

Overlevelse kræver overskud

Tobias Daugaard-Petersen blev bidt af sne og kulde i Norge, men hans higen efter det arktiske klima skulle bringe ham endnu længere nordpå: Til Siriuspatruljen i Nordøstgrønland, hvor en vigtig betingelse for overlevelse er overskud.

Tobias Daugaard-Petersen 31 år
Dyrlægestuderende ved Københavns Universitet
Siriusmand fra sommeren 2012 til efteråret 2014

AF EMMA KIRKETERP / VFK

GRØNLAND

En artikel i Dansk Veterinærtidsskrift fangede Tobias Daugaard-Petersens opmærksomhed, da han lige var startet på dyrlægestudiet i 2007. Forsvaret søgte en dyrlæge ved Siriuspatruljen. - Jeg tænkte, "hold kæft, det lyder godt nok spændende, det der". Så ringede jeg til Niels, der var Forsvarets dyrlæge, og sagde, at jeg godt ville søge jobbet, men at jeg først kunne starte om seks år. Så grinede han selvfølgelig og sagde, at jeg var velkommen til at komme i praktik hos ham. Derfra ulmede det, og da jeg senere tog til Norge, tænkte jeg, at jeg ikke kun ville være dyrlæge for Sirius. Jeg ville selv være Siriusmand, fortæller 31-årige Tobias Daugaard-Petersen.

Bitd af Arktis

I 2010 fik han sin bachelor i veterinærmedicin, og så trængte han til en pause fra bøgerne. På det tidspunkt boede han på en husbåd i Christianshavn, og da hans nabo tilbød ham et lift til Grønland, takkede han ja til at sejle med et stykke af vejen.

- Jeg sejlede med ham og hans besætning et par uger og endte med at stå af i Bergen i Norge. Jeg gik med min rygsæk over fjeldene og arbejdede undervejs for at få mad på bordet, blandt andet ved en norsk tømmer, som byggede bjælkehuse og kørte med hundeslæde i Hattfjeldal ved Polarcirklen.

Fra Hattfjeldal tog Tobias Daugaard-Petersen videre til Nordøstnorge til Pasvikområdet, tæt ved den russiske grænse. Her arbejdede han fast med at køre hundeslæde, og han endte med at tilbringe næsten et helt år i Norge. Men Tobias Daugaard-Petersen ville endnu længere nordpå.

- Jeg havde en god ven, der havde søgt Sirius, og jeg var faldet fuldstændig for det her med slædehunde og Arktis. Og kulde. Og så søgte jeg ind, fortæller han.

For at blive patruljefører (som er den officielle titel, man bliver udstyret med) ved Siriuspatruljen skulle Tobias Daugaard-Petersen aftjene sin værnepligt. Det foregik i Søværnet, hvor han sejlede med inspektionsskibet Hvidbjørnen ved Vestgrønland. Efter sin værnepligt blev han optaget på Sirius Forskole i 2011. Sommeren efter, i 2012, tog han med de fem andre Siriusmænd mod slædepatruljens hovedkvarter i Daneborg i det nordøstlige Grønland.

Her patruljerer han et år som yngste-mand med en fast ældre makker, men da han i løbet af andet år bliver senior kommer han på en alvorlig prøvelse. Den nye

makker brækkede benet på patrulje og måtte sendes hjem.

Tobias Daugaard-Petersen blev enig med sin leder om, at han havde både overskuddet og erfaringen til at klare opgaven alene, indtil en ny makker kunne slutte op en måned senere. Også selv om Siriusfolk på grund af tidligere soloulykker altid færdes i par. Om dagen kører han sammen med sine tretten hunde i nærheden af et andet makkerpar, som han mødes med om aftenen.

En dag slap provianten til både hunde og mænd op i den hytte, de tre Siriusmænd havde nået. Den nærmeste hytte ligger 30 kilometer væk, men de var sneet inde.

- Vores arbejdsbetingelser i Grønland er

Vandet gik os til hoften, og hundene hundesvømmede rundt. Det var minus ti grader, og det blæste.

hårde nok i forvejen, så vi vil ikke udsætte os selv og hundene for de farer, der er forbundet med at køre ud i snestormen, med mindre det er strengt nødvendigt. Det larmer, det er koldere, det er sværere at sætte telt op, og det er sværere at arbejde med hundene. Og man kan ikke se særlig langt frem, hvis der pludselig skulle komme et vildt dyr.

Manglen på mad fik patruljeførerne til at trodse snestormen. Syv kilometer før hytten giver isen sig. Vand strømmer op gennem isen og trænger ind i den dybe sne. Det sker en gang imellem, når det stormer, så de tre mænd fortsætter ufortrødent. Men det bliver værre og værre, og på trettende time kan hundene ikke mere. De må gøre holdt og slå teltene op halvanden kilometer fra hytten.

- Under normale forhold burde vi kunne se hytten. Men hundene kunne ikke trække slæderne længere i den dybe slush ice, og selv om vi var så tæt på hytten, måtte vi stoppe og lade hundene hvile, siger Tobias Daugaard-Petersen.

Overskud i et fællesskab

Gennem 26 måneder ved Slædepatruljen Sirius i Nordøstgrønland lærte Tobias

Daugaard-Petersen, at man kan mere, end man tror. Og det hænger sammen med den erfaring, der har sat sig mest fast i ham; for at man overhovedet kan få livet til at fungere i verdens største nationalpark, skal man nemlig have overskud. Overskud til fællesskabet.

- En god kollega sagde til mig, at for at klare den ved Sirius, skal man have ja-hatten på. Et tolv mand stort fællesskab kan simpelthen ikke fungere, uden at folk hjælper hinanden. Der er altid overskud deroppe, og det er det, der gør Sirius så speciel, siger Tobias Daugaard-Petersen.

- Man tager sig tid til andre. Hvis der en, der har en opgave, han er presset med, hjælper de andre til. Det er simple ting som at tage en opvask, gøre rent, fodre hunde eller lave slædegrej. At have overskud er også at vise engagement. Ikke kun i sine egne projekter, også i andres.

Den tilgang tog han med sig hjem. De to år ved Siriuspatruljen gav Tobias Daugaard-Petersen inspirationen til at gøre sit bedste for at blive et overskudsmenneske, som han kalder det.

- Det er en holdning, man bliver stærkt præget af ved Sirius, og jeg har set, hvad overskud kan gøre ved et fællesskab. I en social sammenhæng er det måske ikke forventet, at man som gæst hjælper til med opvasken, men bare det, at man gør det, afhjælper de andre. Og det giver altid en god stemning, når der kommer en, der vil hjælpe.

På den i Grønland

Tilbage i den grønlandske ødemark raser snestormen uden for teltet, og isen giver sig endnu mere. Vandet stiger og stiger i løbet af natten, og da patruljeførerne vågner, står de i vand til knæene.

Selvom der kun er halvanden kilometer til hytten, deres mål, ved Tobias Daugaard-Petersen og de to andre, at det er farligt at bevæge sig uden for i stormen. Men de ved også, at det er mindst lige så farligt at blive i teltet. Der er nemlig én ting, der er særlig farlig i Nordøstgrønland. Og det er at være våd, når det fryser. Det er livsfarligt.

- Vandet gik os til hoften, og hundene hundesvømmede rundt. Det var minus ti grader, og det blæste. Der er stor risiko for at få forfrysninger, når man er våd og kold på samme tid, og hvis man vælter i det her vand, kan man være helt fortabt.

Med telte, grej og slæder efterladt på isen og deres soveposer på nakken, begiver de tre mænd og deres hunde sig gennem snestormen mod ly, varme og mad. Det tager dem seks timer. De kan ikke se hytten, for

de er ti meter væk fra den, og må bruge GPS og kompas for at nå frem.

- Hvis vi ikke havde nået den hytte, havde vi været på den. Men sådan tænker man ikke i sådan en situation. Vi fokuserede bare på at redde os selv og hundene, siger Tobias Daugaard-Petersen.

Da snestormen lagde sig nogle dage efter, kunne de komme ud og bjærge slæderne igen.

Tid til at tænke

På trods af de barske præmisser i ødemarken, voksede overskuddet hos Tobias Daugaard-Petersen under Grønlands åbne himmel, og tankerne fik frit løb.

- Når man går ved siden af slæden i syv timer om dagen, snakker man typisk med sin makker og hundene. Men på et tidspunkt bliver emnerne udtømte, og så går man bare og tænker. Man kommer virkelig gennem mange ting. Hvorfor var det lige, at jeg ikke skulle være sammen med hende? Hvad skal jeg, når jeg kommer hjem? Skal jeg rejse eller færdiggøre min uddannelse? Det er fedt at kunne få al den tid, man vil, til at tænke sådan nogle tanker igennem, når der er ikke så meget andet, der presser sig på.

Da han kom hjem fra Grønland fortsatte Tobias Daugaard-Petersen sin uddannelse i veterinærmedicin ved Københavns Universitet som kandidatstuderende. En uddannelse, han ikke var sikker på, at han havde lyst til at færdiggøre, inden han tog af sted.

- Undervejs i mit studie gik det op for mig, at jeg ikke passede ind i den klassiske dyrlægekasse. Men da jeg var i Grønland, tog jeg beslutningen om at færdiggøre min uddannelse. Det har krævet vilje at komme igennem den, men jeg har erfaret, at hvis man gennemfører de ting, man sætter sig for, er alene succesfølelsen det hele værd. Også selv om man føler, at man knækker nakken på det en gang imellem. Og det viser omverdenen, at jeg giver ikke op, og at man kan stole på mig, siger han.

Arktis sidder stadig i Tobias Daugaard-Petersen, i den islandske sweater og i hans hus i Næstved, hvor billeder af isbjørne og slædehunde pynter på de snehvide vægge. Og de kolde egne trækker endnu engang i Tobias Daugaard-Petersen som en magnet, når han snart skal skrive speciale om havpattedyrs forudsætninger for at leve i det arktiske klima, og hvad der sker i dyrenes kroppe, når de i hi ligger stille i månedsvis uden at spise.

- Men efter det ved jeg faktisk ikke, hvad der skal ske. Det kan være, jeg skal ud at bygge bjælkehuse igen. Det må tiden vise, siger Tobias Daugaard-Petersen. ■

EN ANDEN VERDEN

MILITÆRE LANDVINDINGER

De færreste tænker vel over, hvor deres dagligdags fornødenheder kommer fra. Men mennesker over hele verden burde faktisk sende en venlig tanke til kreative og initiativrige militærfolk, når de for eksempel bruger nedenstående produkter.

KONSERVES

Hvor sårbar krigsførelse kan være, stod Napoleon Bonaparte sørgeligt klart, da han var tæt på at tabe slaget ved Marengo i år 1800. Østrigerne angreb nemlig, mens Napoleons tropper var optaget af at samle proviant. Generalen udskrev derefter en konkurrence, som blev vundet af Nicolas Appert, som havde opdaget, at mad kunne holde sig længere, hvis den blev hældt på champagneflasker, som så blev opvarmet og forseglet. Opfindelsen nåede at brede sig til det civile samfund. Cirka samtidig forbedrede det britiske militær produktet væsentligt ved at bruge metaldåser i stedet for flasker.

HEPATITIS-VACCINEN

Det amerikanske forsvar uddeler vacciner til højre og venstre. Det kan måske derfor ikke undre, at vaccinen mod Hepatitis A (smitsom leverbetændelse) er udviklet på the Walter Reed Army Institute of Research i 1986. Historien bag det amerikanske forsvars iver efter at bekæmpe sygdomme daterer sig helt tilbage til uafhængighedskrigen i 1776, da amerikanerne var væsentligt mindre modstandsdygtige mod kopper end briterne. En af revolutionslederne, John Adams, udtalte dengang at "kopper er 10 gange mere frygtelig end briterne, canadierne og indianerne tilsammen."

GAFFATAPE

Kanvas som isoleringsmateriale har været brugt siden 1902, men det, vi i dag kender som gaffa-tape, blev udviklet af firmaet Revolite (Johnson&Johnson) på ryggen af en idé skabt af den amerikanske fabriksarbejder Vesta Stoudt - en mor til to sømænd, der kæmpede i 2. Verdenskrig. Bekymret for at der trængte vand ind i drengenes ammunitionsboks, udviklede hun en prototype, som hun sendte videre til præsident Franklin D. Roosevelts kontor og så fremdeles. Tapen, som på trods af sin styrke ikke kræver brug af saks, bestod af gummi og kanvas og kom faktisk i brug under krigen. Senere har Hollywoods lysmænd (kaldet gaffers) taget tapen så meget til deres hjerte, at den nu uofficielt er opkaldt efter deres jobfunktion.

INTERNETTET

Det er en udbredt myte, at internettet blev skabt for at gøre det amerikanske atomforsvar mindre sårbart over for angreb. At man ved at gøre det muligt at fordele vigtige data stadig bevarede al information, selv om lokale computere blev angrebet. Det endte så også med at være resultatet, men helt så bevidste om formålet var man ikke, da man i ARPA (Advanced Research Projects Agency) - en afdeling af det amerikanske forsvar - ansatte J.C.R. Licklider, der havde været med til at formulere ideer om et "galaktisk netværk". Det var helt tilbage i 1963. Arbejdet var da heller ikke mere hemmeligt, end at først 3 og senere i alt 30 universiteter blev koblet på projektet. Stadig med militærpenge i ryggen. Den første besked på ARPANET, som det kom til at hedde, blev sendt af en studerende på UCLA den 29. oktober 1969. I september 1984 fik det amerikanske forsvar sit eget lukkede "internet"-system ved navn MILNET.

SPØRGSMÅL & SVAR

Hvorfor har du forladt Forsvaret? Hvorfor er du vendt tilbage?

Min type går lidt død, hvis der ikke sker noget med min karriere. Nogle affinder sig med det, andre fortsætter men bliver bitre, og andre igen søger uden for hegnet. Jeg gjorde det sidste for seks år siden og fik job som trafikchef i Banedanmark.

Jens Jørgen Hansen

Tidligere souschef i Forsvarskommandoens Ledelsessekretariat

Der er tid til at lave noget god personel-ledelse, der ikke altid behøver have en økonomisk sidegevinst. Man skulle hele tiden presse citronen (udenfor, red.). Herinde er der en frihed til at få tingene til at lykkes.

(Er vendt tilbage i marts 2015 efter 10 år "udenfor" som bl.a. key account manager hos VK Danmark og filialchef hos Volvo Truck Center Danmark)

Johnny Hammer

Sergent, Aalborg Kaserne

Jeg fik muligheden! Og så savnede jeg kollegerne, sammenholdet og arbejdet.

(Er vendt tilbage i nov. 2015 efter seks måneder "udenfor" som kirkegårdsgraver.)

Lars Romer

Overkonstabel af 1. grad, Vordingborg Kaserne

Bliv ven med forsvaret på **Facebook**.....

PLANET STRUKT

ET TEGBESERIEUNIVERS AF DEN ANDEN VERDEN

